

INFORMAČNÍ
SERVIS

SMO
SVAZ MĚST A OBCÍ ČESKÉ REPUBLIKY

Ins

ČASOPIS
SVAZU MĚST A OBCÍ
ČESKÉ REPUBLIKY
29. ROČNÍK
ČÍSLO 5/2021

<http://www.smocr.cz>

**Z krajských
setkání**

**Stavební zákon –
včera, dnes a zítra**

**Dluhy se mají
platit**

JIŽ VÍCE NEŽ 10 LET HRDÝM PARTNEREM SVAZU MĚST A OBCÍ ČESKÉ REPUBLIKY

Kolektivní systém ASEKOL dlouhodobě provozuje nejhustší síť pro zpětný odběr vysloužilých elektrozařízení a **sbírá všechny skupiny elektrozařízení.**

RECYKLUJTE S NÁMI.

www.asekol.cz

 asekol
ZE STARÉHO NOVÉ!

EKO-KOM - systém s dlouhodobými výsledky

Bezmála $\frac{3}{4}$ obyvatel ČR soustavně třídí odpady ze svých domácností.

V České republice je již rozmístěno přes 550 000 barevných nádob na tříděný sběr odpadů, a to díky dlouhodobé spolupráci firem produkujících balené zboží a obcí a měst ČR.

> 550 000

ZAPOJTE SE...

...do celorepublikové litteringové studie v obcích. Více informací naleznete na www.ekokom.cz.

www.ekokom.cz | www.jaktridit.cz | www.trideni.cz

Vážené kolegyně a kolegové,

již více jak rok bojujeme s koronavirem a zdá se, že stále nejsme u konce. Nařízení, která přicházejí od vlády, jsou chaotická a nedotažená a lidé je nedodrží, protože jim nedůvěřují. Z nebezpečné a nevyzpytatelné nemoci, kterou stále ještě neznáme dopodrobna, se stalo politikum. Cítím naštvání ve společnosti, celkovou únavu, nechut' cokoli začínat, protože se na něco nachystáme a za dva dny je stejně všechno jinak. Velmi často nejde rozlišit naštvání na bezmoc plynoucí z omezení, která nemoc nutně přináší a vidíme je po celém světě, od naštvání z chaotických omezení, která nám dává vláda ve snaze činit kroky k zamezení šíření nemoci. Jedním z takových rozhodnutí, které silně zarezonovalo společností, bylo a je rozhodování o návratu dětí do škol.

O tom, že jsme děti obětovali a nechali je rok doma, bylo napsáno už mnoho. I o tom, jaké to bude mít následky na jejich psychické i fyzické zdraví, o úrovni vědomostí nemluvě. Z mého pohledu měl být návrat do škol od začátku prioritou, protože celá generace dětí bude na tento jeden rok absence dlouho doplácet. Všichni jsme zažili nějakou delší nemoc, pamatujeme si, jak obtížné bylo naskočit do výuky třeba i jenom po čtrnácti dnech doma. Považuji za trestuhodné, jak dlouho příprava návratu dětí do škol probíhá a s jakými se potýká nedokonalostmi. Protože kromě dětí jsme v tom nechali i učitele a především ředitele škol, kteří, i když se snaží sebevíc, musí dodržovat vyhlášky a nařízení vlády a jejich manipulační prostor není příliš velký.

Asi není očividnější a absurdnější situace, která by celý proces návratu do škol vykreslovala lépe, než testování dětí. Už od podzimu se o tom mluví, laboratoře jsou v podstatě nachystané, a nám nejenom že to trvá půl roku, ale ještě testujeme neprůkaznými invazivními testy, které

děti stresují. Už dávno všichni nazpaměť víme, kdy jsou antigenní testy vhodné (a tudíž pro testování do škol naprosto nevhodné), už všichni víme, že máme k dispozici jistější PCR testy za obdobnou cenu, není tajemství ani to, že je k dispozici verze odebírající vzorek ze slin. Víme, jaké jsou zkušenosti z okolních zemí. Víme i to, že nejlevnější řešení nebývá řešením nejlepším. Víme také to, že poslat do škol jenom část dětí znamená prohlubování už tak těžké situace nejenom dětí samotných, ale celých jejich rodin.

Možná bych to potřebovala vysvětlit jako malému děcku, ale nerozumím tomu. Proč když toto všechno víme a říkáme, že návrat dětí do škol je prioritou, tak proč je to takhle zpackané. Je to demotivující, frustrující a neskutečně ostudné. Navíc je to bohužel živná půda pro dezinformace, pro šíření polopравd a hoaxů.

Vůbec nechci být negativistická, ale opravdu cítím únavu, prostupující celou společností, i na úrovni úřadu a samosprávy. Mým velkým přáním je, abychom se při rozhodování o osudech občanů měst a státu uměli opírat o odborná stanoviska, abychom uměli dlouhodobě plánovat, a abychom nepředřazovali marketing před fakta. Je na čase se opravdu začít starat – a to nejen o sebe samotné. Přeji v tomto snažení všem mnoho sil a zdaru.

*Karolína Koubová
primátorka stat. města Jihlava*

Krátké zprávy	4
Prevence a bezpečnost: Jak na vyhrazená parkovací místa pro osoby se zdravotním postižením	7
Krajská setkání – letos on-line	8
Co nového přinesl rok 2021 v oblasti sociálních služeb?	10
Pravidla spolufinancování schválila vláda ČR	11
Legislativa v lupě aneb Co se teď řeší	12
Stavební zákon – včera, dnes a zítra	13
Vodovody a kanalizace – co nás v této oblasti čeká a nemine?	14
Třídění odpadů je nejdůležitějším krokem k úspěšné recyklaci odpadů	15
Insolvenční zákon	16
Školská rada jako šance k dialogu	16
Dluhy se mají platit	17
Projekty	18
Starosti starostů	25
Právní poradna	26
Z legislativy	27
Představujeme PS pro udržitelný rozvoj	29
Z jednání orgánů Svazu	30

ČASOPIS SVAZU MĚST A OBCÍ ČR

Vychází v nákladu 3000 ks zdarma.
Vydává SMO ČR.
Kancelář: Kongresové centrum Praha,
ul. 5. května 1640/65, 140 00 Praha 4,
tel.: 234 709 711, e-mail: zgrajova@smocr.cz.

ID datové schránky: 5fkgwn3
Za zpracování a obsahovou náplň odpovídá redakce.
Grafická úprava a DTP: Vladimír Spíválek.
Uzávěrka tohoto čísla 30. 4. 2021.
MK ČR E 14584

Foto titulní strana:
Stanislav Sojka

Ins

Kvalitní internet do měst a obcí

8. duben 2021

Jak zajistit občanům a firmám kvalitní internet. Jaká jsou úskalí výstavby elektronických komunikací, které právní normy se jich týkají, návody na řešení majetkových vztahů a služebností, prezentace Jednotného informačního místa aj. Celou řadu praktických témat souvisejících se

sítěmi elektronických komunikací otevřel webinář, který v rámci projektu Broadband Competence Office ČR (BCO) zejména pro starosty a další představitele samospráv a pracovníky IT oddělení uspořádalo Ministerstvo průmyslu a obchodu spolu s dalšími partnery.

Pandemie koronaviru výrazně zvýšila poptávku veřejnosti po kvalitním, nejlépe vysokorychlostním internetu. MPO na tuto potřebu zareagovalo mimo jiné projektem BCO, který podporuje rozvoj sítí elektronických komunikací ve městech a obcích. BCO tvoří centrála a koordinátoři, kteří působí v každém kraji České republiky. Pomáhají řešit konkrétní projekty a problémy, jsou přímými partnery pro samosprávu, jednají také s operátory.

Na webináři zazněly praktické zkušenosti BCO v souvislosti s internetem v území včetně služeb, které tato centra městům a obcím poskytují. Konkrétní projekty se řeší již v 50 městech. Další zájemci zjistí podrobné informace na <https://bconetwork.cz>. Obrátit se na BCO doporučují i Sdružení místních samospráv a Svaz měst a obcí. Obě organizace už proto podepsaly s MPO memorandum o spolupráci (Svaz již v minulosti).

V rámci tohoto webináře vystoupila i řada zástupců měst a obcí. Za Svaz jménem Komise pro informatiku vystoupil Pavel Rous s věcným příspěvkem k několika problémům, s nimiž se v praxi města a obce setkávají.

Opravy mostů a mostků jsou dlouhodobě podfinancovány

19. duben 2021

Svaz na základě jednání Komory statutárních měst, která se uskutečnila 30. března 2021 za přítomnosti ministra Karla Havlíčka, zrealizoval v dubnu on-line jednání s náměstkyní Lenkou Hlubučkovou z Ministerstva dopravy. Tématem jednání byly opravy mostů a mostků a dále téma udržitelná a bezpečná mobilita – zejména v kontextu stavby nových a také renovace stávajících tramvajových a trolejbusových tratí a jejich financování buďto z Národního plánu obnovy, případně z Operačního programu Doprava.

Při projednávání problematiky oprav mostů a mostků se zástupci Ministerstva dopravy shodli s primátory na skutečnosti, že toto téma je dlouhodobě podfinancováno, a přestože aktuálně dostupné zdroje ani národní a ani evropské nedokáží reálné náklady napříč celým Českem pokrýt, je důležité věc nadále řešit a navázat v budoucnu také na diskusi s případnou úpravou aktuálně platné legislativy. Toto téma bude nadále řešeno v kooperaci s Dopravní komisí

a proběhnou další jednání. Oblast financování veřejné dopravy z Národního plánu obnovy potažmo operačního programu bohužel nestihla být probrána v celé své šíři, nicméně zástupci SFDI se s představiteli měst domluvili na dalším jednání, kde budou diskutována témata související s vyjasně-

ním pojmů rekonstrukce, modernizace a oprava tratí, což je problém, který česká města dlouhodobě vnímají negativně. Už v minulém programovém období totiž byly řídicím orgánem některé modernizace napadány v kontextu toho, že dle jejich optiky šlo o pouhou opravu. Další jednání k této věci se uskuteční v kooperaci s českými aglomeracemi a metropolitními oblastmi tak, aby bylo zajištěno kontinuální financování reálných potřeb české veřejné dopravy.

Výše úhrad za zřízení věcného břemene pro energetickou infrastrukturu

21. duben 2021, Praha

Na Svazu se uskutečnilo kombinovanou formou jednání zástupců Svazu, Asociace krajů, Ministerstva vnitra, Ministerstva financí, Ministerstva průmyslu a obchodu, Energetického regulačního úřadu a ČEZ distribuce k problematice nastavení výše úhrad za zřízení věcného břemene pro energetickou infrastrukturu. Účastníci přednesli svá stanoviska a náhledy na novou legislativu, která nabyла účinnosti k 1. 1. 2021. Jedná se o novelu energetického zákona, zákona o cenách a oceňovací vyhlášky. Problém způsobuje výklad nové právní úpravy ve vztahu k zákonu o obcích a krajích. Všichni zúčastnění se shodli, že řešením je systémové nastavení, které poskytne právní jistotu pro samosprávu i provozovatele technických infrastruktur a nebude blokovat rozvoj distribuční soustavy. O dalších výstupech z následných jednání budeme informovat.

Nechme velikost honiteb i právo lovu tak, jak jsou

23. duben 2021, Praha

Snaha zmenšit minimální výměru vlastních honiteb na 250 ha, dát právo lovu některým vlastníkům pozemků a významně pozměnit seznam druhů, které jsou zvěří, jsou jen některé z pozměňovacích návrhů k předkládané novele zákona o myslivosti, s kterými Svaz nesouhlasí. Podporu Svazu má původní vládní návrh novely zákona o myslivosti. „Z pohledu obcí, coby vlastníků lesů, tomuto počínu tleskám. Návrh zpřehledňuje myslivecké plánování, jednoznačně vyžaduje součinnost držitelů i uživatelů honiteb (vlastníků pozemků i myslivců) a pro případ potřeby nechává potřebné kompetence státní správě myslivosti. Bohužel se ale vyrojila řada pozměňovacích návrhů, které

se snaží skoro vše, co dnes víme o myslivosti, převrátit na hlavu. Nejvíce mě mezi návrhy překvapila snaha zmenšit minimální výměru vlastních honiteb na 250 ha, dát právo lovu některým vlastníkům pozemků a významně pozměnit seznam druhů, které jsou zvěří," vyjádřil se předseda Svazu František Lukl.

Dojde-li ke zmenšení minimální výměry vlastních honiteb na 250 ha, pokusí se zřejmě všichni soukromí vlastníci, kteří budou moci, své honitby z těch stávajících oddělit. Dá se očekávat i nárůst sporů, včetně soudních. Dalším výsledkem bude další navýšení zlé krve mezi vlastníky a myslivci. V mnoha zasažených honitbách nejspíš dojde k omezení či zastavení výkonu myslivosti. František Lukl dodal: „Upřímně bych nechtěl mít dotčenou honitbu ve správě, až se do ní z okolí začne stahovat zvěř, která velmi rychle pochopí, že jí zde ze strany lovců nehrozí nebezpečí. Chápu, že cílem tohoto tlaku na změnu myslivosti je snížení stavů zvěře. Příliš ale nerozumím tomu, proč zde zvěř má být obětí. Myslivci se mohou alespoň bránit. Zvěř jako taková nemá v této situaci žádné slovo, přitom především o ni jde. Vzpomínám si na všechny zapálené ochránce norků či slepic na farmách, na lidi, kteří si bezmezně cení každého života. Tedy kromě životů zvěře. Ta je teď doslova ‚na odstřel‘. Velikost honiteb vnímám raději z pohledu jejich uspořádání.“

Další velké výhrady směřují proti právu lovu pro vlastníky pozemků. Návrh přinutí uživatele honitby vydat povolenku k lovu vlastníkům a nájemcům více než 5 ha pozemků v honitbě, kteří budou moci lovit na svých pozemcích, a více než 50 ha pozemků, kteří budou moci lovit v celé honitbě, a to až do výše plánu lovu. Veškeré náklady, od

povědnost a nenaplněná legitimní očekávání zůstanou na straně uživatele honitby, zatímco vlastníci či nájemci pozemků budou moci zcela bez odpovědnosti lovit. Toto právo navíc budou moci libovolně přenést na třetí osobu.

Pozměňovací návrhy také počítají s nepřijatelnou snahou o změnu seznamu druhů, které jsou podle mysliveckého zákona zvěří. O druhy, které zvěří jsou, myslivci pečují, některé pak smí i lovit. Předkladatelé argumentují tím, že například o medvědy a vlky myslivci nepečují, nepřikrmují je v době nouze. Proto by chráněné druhy zvěří být vůbec neměly. V kontrastu s tím ale navrhuje mezi zvěř zapsat škodlivé invazní druhy, které je třeba intenzivně lovit, a nejlépe vyhubit. Jenže když budou mezi zvěří, budou o ně muset myslivci pečovat, například je přikrmovat v době nouze! To opravdu chceme? Nesouhlas s pozměňovací návrhy vyjádřil i místopředseda Svazu a primátor města Olomouce Miroslav Žbánek:

„Myslivost vůbec není jednoduché téma. Hovořit o ní fundovaně znamená mít obrovské množství znalostí a správně chápat řadu souvislostí. Pokud existuje poptávka po změně myslivecké legislativy tak zásadním způsobem, že změní celý princip výkonu myslivosti v našem státě, pak je jistě správné tuto poptávku nejprve velice důkladně promyslet, prodiskutovat, odborně zhodnotit, a až následně ji promítat do legislativy. Převrácení myslivosti vzhůru nohama lobbisty připravenými a poslanci předloženými pozměňovacími návrhy s minimální či nulovou odbornou diskuzí považuji za nešťastné. Následky chybných rozhodnutí v oblasti myslivosti můžou mít na naši přírodu závažný dopad, který může trvat i desítky let.“

slovo předsedy

Strihání a barvení vlasů? V Kyjově za čtyři sta korun a stejný počet correntů. Že jste o takové měně, milé kolegyně a vážení kolegové, dosud neslyšeli? Není divu, takto neobvykle se za služby a zboží totiž platí zatím pouze v mém rodném Kyjově.

Abych byl úplně přesný – platí tak jen ti občané, kteří se zapojili do projektu Corrency. Každý zaregistrovaný uživatel získá do své virtuální peněženky příspěvek ve výši 400 correntů. Jeden corrent se rovná jedné koruně české. Tuto virtuální měnu mohou lidé využít u bezmála čtyřicítky registrovaných obchodníků – od

prodejců místních potravin, přes autoservisy a restaurace, až po kadeřnice či wellness služby. Část útraty zaplatí zákazníci ze svého a až polovinu correnty. Získají tak atraktivní slevu, která je motivuje utratit peníze v místě svého bydliště, protože nikde jinde tak výhodný nákup jednoduše neudělají. Podpoří kyjovské obchodníky, současně pomohou oživit lokální ekonomiku utlumenou současnou pandemií. To byl hlavní důvod, proč jsme spolupráci s tvůrci Corrency nastartovali. Je to originální a přirozená podpora místních obchodníků v době, kdy to moc potřebují.

Systém právě v těchto týdnech zažívá svůj pilotní projekt a lidé se rychle naučili tuto virtuální měnu používat. O svých čtyři sta correntů může požádat každý obyvatel Kyjova do naplnění kapacity dvou tisíc uživatelů. Celkem se tak mezi občany rozdělí dotace ve výši osmi set tisíc korun, které v rámci pilotu do projektu věnovala společnost I, Foundation. Moc za to děkuji.

Hledáte i Vy ve svých obcích efektivní možnosti, jak podpořit Vaše obchodníky či živnostníky a co nejrychleji nastartovat místní ekonomiku? Inspiraci zkuste hledat na webu <https://kyjov.corrency.cz/>.

Milé kolegyně, milí kolegové, ať jsou pro Vás teplé květnové dny inspirací a povzbuzením do další práce.

František Lukl

Platíte correnty, je to oboustranně výhodné

94 % starostů nesouhlasí s návrhem novely insolvenčního zákona

26. duben 2021, Praha

Plošné oddlužení za tři roky považují starostové za nesprávné. Unáhlené odpouštění dluhů zatíží nejenom všechny občany, ale ublíží i samotným dlužníkům. Svaz je proto znepokojen obsahem návrhu novely insolvenčního zákona, který s plošným oddlužením dlužníků již za tři roky počítá. „Dopady zkrácení doby oddlužení dlužníků do morálního povědomí našich občanů budou zásadní. Tři roky jsou podle většiny odborníků na oddlužení či sociální práci nedostatečně dlouhou dobou, za kterou si dlužníci neuvědomí svůj problém se zadlužením,“ řekl předseda Svazu František Lukl. Tvrzení podporuje i průzkum, který pro Svaz zpracovalo InsolCentrum. Hlavní výstup z odpovědí ukazuje, že 94 % starostů považuje plošné oddlužení za 3 roky při podstatném snížení hranice splacených dluhů za nesprávné. Ankety se zúčastnil významný vzorek 564 starostů z obcí a měst napříč všemi kraji ČR.

Starostové se staví negativně k plošnému mírnění podmínek oddlužení zaměřenému na všechny dlužníky bez ohledu na jejich specifika – zdravotní stav, hendikepy či socioekonomický status. Zejména upozorňují na to, že v enormně krátké tříleté lhůtě si dlužníci nemohou uvědomit závažnost zadlužení a zvyknout si na režim úsporného životy. Data o dlužnících prokazují, že unáhlené oddlužení dopadne na všechny obyvatele České republiky. V případě, že je věřitelem město, obec či stát, stává se věřitelem každý jeho občan.

„Zkrácením oddlužení popleteme dlužníkům hlavu. Vysíláme signál o tom, že dluhy se odpouštějí, což je navíc extrémně nefér vůči poctivě splácejícím. Na jedné straně tu jsou třeba staří lidé v obcích, kteří s vypětím všech sil platí poctivě všechny složky. Na druhé pak může být mladý soused, který si napůjčoval miliony a za tři roky z nich splatí jen minimum. V obci musíme hradit komunální odpad, elektřinu, plyn, vodu. Pokud někdo neplatí, tak to musí zaplatit ostatní. A pokud stát dá dlužníkům naději, že je za tři roky oddluží, proč by svoje chování měli změnit? A co se naučí děti vyrůs-

tající v takové rodině? Jaký příklad si asi vezmou do života?“ ptal se na tiskové konferenci starosta František Kroutil z obce Telnice.

Z dotazníku jasně vyplývá nutnost individuálního přístupu k dlužníkům. Plošný způsob oddlužení je pro starosty nepřijatelný. Starostové jsou dlužníkům blíží, znají jejich problémy, důvody zadlužení i schopnosti splacení. Starostové svými odpověďmi v dotazníku dávají jasně najevo, že je potřeba volit uvážlivý přístup pomoci dlužníkům, a to na základě dat a odborných znalostí problematiky. Důležité je podle nich hledat kompromis mezi dlužníky a věřiteli. Novela je podle nich v tomto ohledu pouze jednostranná ve prospěch dlužníků. „Politici by měli starostům více naslouchat, mají cennou zkušenost z terénu. Jinak naučíme část české populace neplatit dluhy a spoléhat na oddlužení či sociální podporu státu. Heslo ‚půjčím si, vždyť o nic nejde‘ může v konečném důsledku vydělit dlužníky na okraj společnosti. Jejich dluhy nakonec zaplatí jiní,“ dodala jednatelka InsolCentra Jarmila Veselá.

IURMO je tu již deset let pro vás

Uplynulo již 10 let od doby, kdy Institut pro udržitelný rozvoj měst a obcí, o. p. s., tedy zkráceně IURMO, byl založen Svazem jako jeho pobočná společnost. Důvodem pro založení společnosti bylo poskytování podpory a asistence v odborných oblastech jak pro Svaz samotný, tak pro města a obce.

IURMO se od svého počátku specializuje na oblast odpadového hospodářství, energetiky, dopravy, sociální oblasti a rovněž projektového poradenství. V posledních letech přibyla mezi jeho činnosti i oblast chytrých („SMART“) řešení.

Co vše pro vás, představitele měst a obcí, IURMO za zvýhodněných podmínek nabízí, vidíte na obrázku. IURMO si uvědomuje finanční náročnost pořízení těchto dokumentů, obzvláště pro menší obce, a nabízí pomoc se zpracováním. Část těchto dokumentů je pro města a obce závazná a musí být v pravidelných intervalech aktualizována. Povinnost zpracování plánu odpadového hospodářství, jímž se stanovují zásady pro předcházení a omezování vzniku odpadů a optimalizaci nakládání s nimi, se dle zákona o odpadech týká značné části obcí. Obdobně je tomu u plánů rozvoje sportu, bez nichž nelze žádat o dotační příležitosti pro sportoviště. Ostatní dokumenty mohou pomoci rozvoji obcí.

IURMO také nabízí městům a obcím pomoc s vypracováním žádostí pro dotační příležitosti z evropských i národních fondů a případnou administraci projektů.

Jakub Cach, ředitel společnosti
<http://institut-urmo.cz/cz/>

Institut pro udržitelný rozvoj měst a obcí, o.p.s.

IURMO nabízí městům a obcím za zvýhodněných podmínek:

- Plány odpadového hospodářství (POH)
- Studie v oblasti nakládání s odpady
- SMART strategie
- Plány městské mobility
- Plány rozvoje sportu
- Dotační poradenství
- Projektové poradenství
- Zajištění projektového managementu

Kontaktní informace:
tel: 721 004 206
email: info@institut-urmo.cz
web: institut-urmo.cz
sídl: 5. května 1640/65 (Kongresové centrum),
140 00 Praha 4

IURMO – pobočná společnost Svazu měst a obcí České republiky

Jak na vyhrazená parkovací místa pro osoby se zdravotním postižením

Jedním z opatření, která napomáhají lidem se zdravotním postižením žít nezávisle, svobodně se pohybovat a plně se zapojovat do všech oblastí života ve společnosti, je zřizování vyhrazených parkovacích míst. Svaz měst a obcí byl úřadem Veřejného ochránce práv upozorněn na aktuální metodické stanovisko ombudsmana ke zřizování vyhrazených parkovacích míst pro osoby se zdravotním postižením. Úřad veřejného ochránce práv se této problematice věnuje dlouhodobě, poslední stanovisko reaguje na průzkum praxe obcí realizovaný v minulém roce.

Těžká úloha obcí

O vyhrazení místa konkrétní osobě rozhoduje na její žádost silniční správní úřad se souhlasem vlastníka místní komunikace. Právě nesouhlas vlastníka komunikace je nejčastějším důvodem, pro který silniční správní úřad nepovolí individuální vyhrazené parkoviště. Sám ombudsman ale ve svém stanovisku uznává, že obce jsou ve velmi obtížné situaci. V situaci, kdy je obecný nedostatek parkovacích míst, musejí obce i silniční správní úřady brát v úvahu zájmy všech obyvatel, které často mohou být protichůdné. Zároveň je ale obec jakožto vlastník komunikace povinna přijmout přiměřená opatření k tomu, aby měla osoba se zdravotním postižením přístup k jízdě a parkování a mohla si tak s co nejmenšími obtížemi obstarat své běžné záležitosti. Obec by samozřejmě takovým osobám měla umět a chtít pomoci. Zároveň ale obce neztrácejí na opatrnosti, jelikož o jedince snažící se pomoc obce zneužít, také není nouze.

Nediskriminovat, ale zároveň posuzovat individuálně

Ve snaze o nediskriminační rozhodování má velká část obcí stanovena obecná kritéria pro udělení souhlasu se zřízením individuálního vyhrazeného parkoviště. Takový koncepční postup je určitě správný, jednoznačnější pro úřad a transparentní a srozumitelný pro všechny žadatele. Přesto by ale důvodem k neudělení souhlasu neměl být přepjatý formalismus. Ombudsman upozorňuje na některá častá krité-

ria, která nejsou relevantní pro posouzení situace žadatelů, nebo jejichž striktní výklad situaci žadatele ještě více komplikuje. Tím může být např. požadavek, že žadatel musí být přímým vlastníkem vozidla nebo jej sám musí řídit, případně musí vozidlo užívat denně. Aplikace těchto kritérií může paradoxně vést k tomu, že bude spíše vyhověno žádosti osoby s lehčím zdravotním postižením.

Úřad musí posoudit, jak moc pomůže konkrétnímu žadateli, jehož celkový zdravotní stav omezuje v pohybu, když bude moci parkovat u bydliště, a jak vážně na něj naopak dopadne nemožnost takto parkovat. Ověřit by vždy měl i využitelnost náhradních řešení. Přestože tedy máte vytvořena pravidla pro udělování souhlasu, nechte si prostor pro individuální posouzení.

Průkaz není vše

Úřad ombudsmana rozporuje také explicitní požadavek na držení průkazu ZTP či ZTP/P, ačkoliv podle stanoviska ombudsmana je potřeba žádost ze zdravotních důvodů posuzovat podle faktického zdravotního stavu žadatele, tedy např. i na základě lékařské zprávy. Toto kritérium nicméně považujeme za relativně objektivní, ačkoliv lze souhlasit s tím, že by mělo být aplikováno zpravidla ale nikoliv bezvýhradně. Je nutné brát v potaz i to, že potíže s pohybem mohou způsobovat i jiné

zdravotní stavy a jejich kombinace (potíže s orientací, záchvatové stavy, srdeční potíže omezující pohyb, bolest spojená s pohybem). Zkoumejte tedy, jak celkový zdravotní stav omezuje žadatele v pohybu.

Co když parkovacích míst není nazbyt

V praxi bude obec často zvažovat, zda vyhrazené parkovací místo povolit vzhledem k celkovému nedostatku veřejných parkovacích míst v oblasti. V těchto případech by souhlas s vyhrazeným parkováním mohl představovat nepřiměřené zatížení, a obec by tak nemusela souhlas udělit. Samotný nedostatek parkovacích míst ale nesmí být jediným důvodem pro odmítnutí bez zvážení dalších kritérií, především vyhodnocení míry užítu parkovacího místa pro konkrétního žadatele a možnosti náhradních opatření, která by jeho potřebu naplnila. Obec zpravidla nemá povinnost souhlas udělit v případě, kdy člověk se zdravotním postižením disponuje sám vhodnými parkovacími místy.

V případě, že se vás tato problematika týká, doporučujeme prostudovat kompletní stanovisko Veřejného ochránce práv. Najdete ho na webových stránkách www.ochrance.cz i stránkách Svazu www.smocr.cz.

Mgr. Martin Pikous
Legislativní a právní sekce

Krajská setkání – letos on-line

Dva dny nabité těmi nejaktuálnějšími informacemi ze světa samospráv, to byla letošní krajská setkání, která Svaz pořádá již řadu let. V loňském roce se vzhledem k posunutí termínu podařilo uspořádat prvních deset setkání v regionech prezenční formou, poslední tři už ale ovlivnila další vlna covidové pandemie a musely se konat on-line. A letos uhodila další mutace covidu, a tak jsme byli nuceni jejich organizaci poněkud změnit. Byly vybrány dva debatující dny, 13. a 15. duben 2021. A pochopitelně proběhly v on-line formě. Živý přenos umožňoval připojení k diskusi, a tedy i možnost klást dotazy. A diskutovalo se hojně. Stručně si shrňme:

První jednací den

První polovina prvního jednacího dne byla věnována aktuálním informacím z oblasti legislativy, právní poradně Svazu, novinám ze Sekce regionálního rozvoje a zahraničních vztahů a informacím o realizaci projektů Svazu. Druhá část byla zaměřena na oblast finanční, zejména otázky dotací a financování sociálních služeb. Naše pozvání na toto setkání přijali zástupci Ministerstva práce a sociálních věcí, Ministerstva pro místní rozvoj a Ministerstva životního prostředí.

Zkratky a unáhlená zobrazení, návrhy bez analýz, závěry bez souvislostí

Z obrazovky mezi prvními pozdravil všechny připojené účastníky i předseda Svazu František Lukl. Poděkoval starostkám a starostům za jejich práci i za jejich podporu svým občanům v této těžké době. Také zareagoval na nedávné nepravdivé výroky ze strany některých vládních představitelů. A hned zkraje konstatoval: „Víte, že je nám vyčítáno, že jsme loni málo utráceli, domnívám se ale, že opak je pravdou. Nicméně my, na rozdíl od státu, každou korunu, než ji vydáme, dvakrát obrátíme. Své obce řídíme jako pospolitosti, jako své rodiny. Loni rodiny, domácnosti uspořily meziročně o 12% více než v předchozím období, u obcí to bylo o 6% více. Obce a samosprávy jsou tedy věrným obrazem společnosti a rodin, není možné, aby stát pohlížel na samosprávy z hlediska jen jednoho čísla, kolik mají samosprávy uloženo v bankách. V příštím roce končí funkční volební období a budeme chtít své projekty, na kterých jsme tvrdě pracovali, realizovat. Musíme mít i našetřeno na předfinancování projektů a také musíme myslet na doby horší, které jistě nastanou.“

A František Lukl pokračoval: „Návrhy bez analýz, závěry bez souvislostí, zkratky a unáhlená zobrazení, to není pouze recept, který v poslední době vidíme na pandemii, to je bohužel i pohled exekutivy na nás, obce a měs-

ta. Zmiňme jen průběh přípravy návrhu stavebního zákona. Je až hanebné, jakým způsobem dochází k finalizaci podoby stavebního zákona v naší zemi. V minulém roce jsme dohodli kompromis, dokázali jsme, že není chybou stavebních úřadů, ale spleť veřejných zájmů a samozřejmě i dotčených orgánů (DOS), jakým způsobem probíhá stavební řízení. Nicméně i nadále věřím, že rozumný kompromis, na kterém jsme se loni domluvili, bude nakonec akceptován.“

Dále předseda Lukl upozornil na řadu bezplatných a vzdělávacích programů, které Svaz nabízí. Vyzdvihl účelnost projektu ESO, jeho vzdělávací kurzy pro úředníky a členy samospráv, které Svaz poskytuje zájemcům zdarma. Kvalitní vzdělávání je nejenom bezplatné, ale především se něm podílí praktici, starostové a starostky, kteří jsou dennodenně v kontaktu s praxí.

Po Františku Luklovi pokračovala Monika Štěpánová, ředitelka Sekce regionálního rozvoje a zahraničních vztahů, kterou představila Radka Vladyková. Nejprve hovořila o práci svojí sekce, která se v současné době věnuje zejména v oblasti regionálního rozvoje nastavení dotačních programů, přípravě, analýze či sběru dat. Práce začíná často na evropské úrovni. Pro nastavení toku finančních prostředků z dotačních projektů z evropské úrovně potřebují řadu informací z území. *Podrobněji o činnosti této sekce se dočtete v INS č. 4.*

Dalším přednášejícím byl Dan Jiránek, ředitel Sekce pro projekty a inovativní přístupy. I on se věnoval zejména projektu ESO, v rámci kterého nabízí Svaz na míru šité vzdělávací programy pro úředníky i zástupce samospráv. Upozornil i na fakt, že některé podmínky programů byly nastavo-

Krajská setkání otevřela výkonná ředitelka Svazu Radka Vladyková (na snímku vlevo) s moderátorkou Michalou Hergetovou. Uprostřed ředitelka Sekce regionálního rozvoje a zahraničních vztahů Monika Štěpánová.

vány již v minulosti, a tudíž nemohou zohlednit současnou aktuální situaci, například s nově nabízenými kurzy umění komunikace či umění vyjednávání. Tyto kurzy by se dnes jistě hodily i pro ředitele škol a další zaměstnance ve školství.

V rámci domlouvání příštích podmínek podobných vzdělávacích programů se sekce snaží nastavit větší flexibilitu.

Novinek v legislativě se tradičně ujala ředitelka Legislativní a právní sekce Ivona Mottlová, a to zejména co se týče vývoje projednávání návrhu nového stavebního zákona. Jak již bylo řečeno v úvodní řeči předsedy Františka Lukla, Svaz doložil již loni, že délka stavebního řízení není odvislá od stavebních úřadů, ale závisí na množství dotčených veřejných zájmů i povinně dokladovaných informací pro dotčené orgány. Po přijetí stavebního zákona se lhůty budou počítat od podání bezvadné žádosti, stejně jako teď tak může dojít k prodloužení lhůt při řešení nedostatků podání. Ivona Mottlová opět připomněla, že u návrhu nejsou známy ani personální ani finanční dopady. Přitom se počítá s přechodem cca 7 500 úředníků pod státní správu.

9 krajská setkání

Dále představila řadu dalších návrhů zákonů a postoj Svazu k nim – viz *shrnutí legislativy na str. 12*.

V dalším bloku vystoupil představitel svazové Právní poradny Lukáš Váňa, který mimo jiné uvedl, že jejich služby využívá již přes 3 tisíce obcí (vybrané dotazy zveřejňujeme pravidelně na stránkách našeho zpravodaje). Lukáš Váňa pak také odpovídal na řadu dotazů od přihlášených účastníků.

Kdo reprezentoval ministerstva?

Po diskuzi nad dotazy se o slovo přihlásil náměstek pro řízení Sekce regionálního

rozvoje Ministerstva pro místní rozvoj (MMR) David Koppitz, který hovořil o nejrůznějších dotačních titulech MMR pro obce a občany v roce 2021 a dalších obdobích. Přidal i zajímavé informace z resortu, např. o digitálních poplatcích, podpoře turismu či programech územní spolupráce.

Zástupci Ministerstva práce a sociálních věcí Zuzana Jentschke Stöcklová, náměstkyně pro řízení Sekce podpory seniorů, a David Pospíšil, ředitel Odboru sociálních služeb a sociální práce, přinesli ve své prezentaci účastníkům informace k nastavení systému sociálních služeb v roce 2021+, včetně jejich financování (aktuální vývoj

okolo novely zákona č. 108/2006 Sb.). Mluvili i o systému financování sociální práce na obcích a jeho budoucí podobě nebo o možnosti obcí při péči o seniory v době pandemie. *Podrobněji k tématu viz str. 10.*

Posledním zástupcem ministerstev byl Jan Kříž, náměstek pro řízení Sekce fondů EU, finančních a dobrovolných nástrojů z Ministerstva pro životní prostředí.

Po diskuzi se s účastníky rozloučila Radka Vladyková, popřála všem hodně zdraví a vyslovila velkou naději na brzký návrat osobních setkávání. *Všechna vystoupení můžete zhlédnout i zpětně na webových stránkách Svazu.*

Druhý jednací den

Ve čtvrtek, tedy druhý den krajských setkání, pokračoval přísun relevantních a praktických informací. Tentokrát se mluvilo zejména o nastavení podmínek odpovědného zadávání veřejných zakázek, tedy o často zmiňovaném paragrafu 6, který zavedl pro veřejné zadavatele povinnost odpovědně zadávat. Aktuální problémy zadavatele zmiňovali ve svých prezentacích jak Petr Mlsna, předseda Úřadu pro ochranu hospodářské soutěže, tak i zástupci Ministerstva práce a sociálních věcí Leona Gergelová Šteigrová, vedoucí oddělení veřejných zakázek MPSV, Eva Chvalkovská, expertka pro odpovědné veřejné zadávání MPSV a další. Účastníci se mohli seznámit i s konkrétními příklady dobré praxe, města Příbram a Jičín se podělila o své praktické zkušenosti s odpovědným zadáváním veřejných zakázek.

Přehled novinek v oblasti voleb, dozoru a kontroly veřejné správy si připravili Tomáš Jirovec, zástupce ředitele Odboru voleb, a Miroslav Veselý, ředitel Odboru veřejné správy, dozoru a kontroly Ministerstva vnitra, poověřen řízením.

Jak na třídící slevu či jak posílit motivaci občanů k třídění odpadu radili zástupci Ministerstva životního prostředí Berenika Peštová, náměstkyně pro řízení Sekce technické ochrany životního prostředí, a Štěpán Jakl, vrchní ministrský rada.

Vodovody a kanalizace a pravidla pro tvorbu finančních prostředků obnovy

Připojené účastníky akce opět nejprve uvítaly výkonná ředitelka Kanceláře Svazu Radka Vladyková a moderátorka Michala Hergetová.

vlastníků vodohospodářského majetku, velice důležité téma pro starosty a starostky přinesl Aleš Kendík, náměstek pro řízení Sekce vodního hospodářství Ministerstva zemědělství.

Ani o prezentaci svazové právní poradny druhý jednací den naši sledující nepřišli, Lukáš Váňa ji opět v krátkosti představil. Oba dny se také mohli všichni zájemci ptát na nejrůznější právní klíč-

ky, na které při své práci v samosprávě narazí či narazili. I letos dostal také prostor David Pavlát, který seznámil zájemce s průběhem dalšího ročníku výzkumu Město pro byznys.

Závěrem se sluší poděkovat za velkou podporu generálnímu partnerovi letošních krajských setkání ČEZ ESCO, hlavním partnerům České spořitelně a společnosti EKO-KOM i partnerům, kterými letos byly společnosti I-TECH Czech, EPSON, ASEKOL, SECO, Institut IURMO i MPSV.

SKUPINA ČEZ
GENERÁLNÍ PARTNER

HLAVNÍ PARTNEŘI

ČESKÁ
spořitelna

EKO-KOM

Připomínáme, že záznamy z obou dnů najdete na webových stránkách Svazu a dodáváme, že letošní krajská setkání zaznamenala téměř 15 tisíc zhlédnutí. Váš zájem nás samozřejmě velmi těší.

Co nového přinesl rok 2021 v oblasti sociálních služeb?

Široká oblast sociálních služeb – nastavení systému, financování, novela zákona, dotační tituly atd. To bylo jedním z odborných témat krajského setkání prvního dne. K této problematice vystoupili Zuzana Jentschke Stöcklová, náměstkyně pro řízení sekce podpory seniorů Ministerstva práce a sociálních věcí, a David Pospíšil, ředitel odboru sociálních služeb, sociální práce a sociálního bydlení MPSV.

K tématu **nastavení systému sociálních služeb v roce 2021** vystoupila v rámci prvního dne krajských setkání náměstkyně pro řízení sekce podpory seniorů Ministerstva práce a sociálních věcí **Zuzana Jentschke Stöcklová**. V úvodu všem zaměstnancům na obcích poděkovala za jejich nasazení v době pandemie covid, kdy právě v sociální oblasti se podařilo udělat mnohé a ochránit tak naše nejohroženější skupiny obyvatel. Ministerstvo práce a so-

ciálních věcí (MPSV) se rovněž snažilo co nejvíce pomoci právě sociálním službám i sociálním pracovníkům, a to jak prostřednictvím dotačních titulů, tak i zajištěním psychologické pomoci. MPSV navázalo spolupráci kupříkladu s Armádou ČR či s Lékaři bez hranic, jejichž příslušníci pomáhali především zaměstnancům v sociálních službách, aby se lépe vyrovnali se situacemi, které v souvislosti s výkonem svého povolání během pandemie prožívali. Velké poděkování vyjádřila také ministryni Janě Maláčové, které se podařilo do jako jednoho z prvních sektorů prosadit testování v rámci sociálních služeb. Rovněž se zde podařilo jako první očkovat, a to jak u klientů, tak i zaměstnanců.

Náměstkyně Stöcklová informovala také o **investičním dotačním titulu MPSV**, především u kterých jeho částí končí termín pro podávání přihlášek. Co se týče investičního programu určeného na zvýšení kapacity pobytových zařízení, je možné podávat žádosti až do 30. června 2021, což platí také u programu na zkvalitně-

ní stávajících pobytových zařízení. U části zaměřené na pořízení prostředků asistivních technologií, rozšíření zázemí poskytovatelů sociálních služeb a na pořízení automobilů a podporu mobility již došlo k uzavření termínu pro podávání žádostí.

Náměstkyně Jentschke Stöcklová dále podala informace týkající se vývoje **novely zákona o sociálních službách**. Aktuálně je v Poslanecké sněmovně projednáván poslanecký návrh, který částečně reflektuje to, co je obsaženo ve vládní novele tohoto zákona, která se však v tuto chvíli stále nachází v Legislativní radě vlády. Poslanci ve svém návrhu novely zákona o sociálních službách navrhují, aby se každoročně valorizovala tzv. úhradová vyhláška, která říká, kolik klienti sociálních služeb mohou v maximální výši za poskytnutou službu zaplatit. To vyvolalo nevoli u uživatelů sociálních služeb, kteří se obávají, že pokud se zvýší platby za služby, nebudou jejich příjmy dosahovat na to, aby si mohli některé služby nadále dovolit. Většina poslanců si toto uvědomovala, a součástí návrhu je proto také navýšení příspěvku na péči, který by naopak zvýšil příjmy příjemců sociálních služeb. Co se týče aktuálního stavu projednávání v Poslanecké sněmovně, zmíněné poslanecké návrhy novely zákona o sociálních službách již prošly prvním čtením.

K otázce **financování sociálních služeb** náměstkyně uvedla, že v letošním roce bylo na tuto oblast určeno 21,4 mld. Kč pro celou ČR. Oproti minulým rokům se jedná o navýšení – kupříkladu v loňském roce to byla částka 18,6 mld. Kč. Některé sociální služby se dají částečně financovat také z evropských zdrojů, s čímž se počítá i nadále. Co se týče dotačního titulu na sociální práci, v rámci rozpočtu bylo vyčleněno 487,5 mil. Kč, což je opět více než oproti roku minulému. V současné době běží rovněž mimořádné dotační tituly, které souvisejí s covidovou situací. Jeden z nich je určen na mimořádné odměny zaměstnanců sociálních služeb, kteří pracovali v době pandemie, další pak na mimořádné odměny sociálních pracovníků

na obcích. Termíny pro podávání žádostí byly u obou titulů uzavřeny v polovině dubna. Dále bylo možné podávat žádosti v rámci mimořádného dotačního řízení na pokrytí vícenákladů vzniklých v souvislosti s pandemií a současně v rámci titulu na zpětnou refundaci nákladů antigenních testů v sociálních službách.

Následovalo vystoupení **Davida Pospíšila**, ředitele odboru sociálních služeb, sociální práce a sociálního bydlení MPSV. Ten doplnil, že případné nedočerpané prostředky z dotačního titulu určeného na odměny zaměstnanců v sociálních službách by mohly být využity v rámci do-

tací na vícenáklady, kde uznatelným obdobím je 1. 1. 2021 až 31. 5. 2021 s tím, že není vyloučeno prodloužení tohoto období. Doporučil sledovat výzvu uveřejněnou na stránkách MPSV, kde budou uvedeny aktuální informace.

Dotační tituly pro letošní rok ministerstvo vytvářelo na základě zkušeností z roku minulého, kdy např. mimořádné odměny byly nastaveny na počet odpracovaných hodin, což však bylo pro poskytovatele a zřizovatele sociálních služeb administrativně velmi náročné. Nyní je to nastaveno metodou počtu úvazků zaměstnanců v sociálních službách a současně jsou hrazeny odměny nejen zaměstnancům sociálních služeb, ale také zdravotním sestřám, které zde působí. Negativní zkušeností z loňského roku je, že ne všechny sociální služby o odměny pro své zaměstnance požádaly. Ředitel Pospíšil

proto apeloval na využití tohoto dotačního titulu – jedná se o výkon velmi náročné práce a cílem je všechny vyčleněné finanční prostředky vyčerpat.

V rámci dotazů pak došlo na zmínku o **zákoně o dostupnosti bydlení**, na kterou reagoval David Pospíšil. Uvedl, že MPSV je připraveno s Ministerstvem pro místní rozvoj i poslanci na celém návrhu spolupracovat. Zákon prošel v posledních dnech velkými změnami, byl předložen a projednáván také komplexní pozměňovací ná-

vrh, přičemž jeho projednávání ve výbo-
rech Poslanecké sněmovny bylo přerušeno a zákon bude ještě dopracován. Za MPSV bylo k návrhu předloženo pozitivní stanovisko s několika připomínkami – zejména co se týče sociální práce s ohledem na zákon o sociálních službách, kdy se v navrženém systému počítá s velkým zapojením sociálních pracovníků na obcích, přičemž v návrhu však absentovalo vyčíslení dopadů. MPSV své připomínky předkladatelům sdělilo a nadále o tom budou jednat, přijetí návrhu však vítají. V minulosti byl ze strany

MPSV předložen návrh zákona o sociálním bydlení, který však neprošel, a současně navrhovaný zákon obsahuje některé jeho prvky. Hlavní podstatou aktuálního návrhu je podpora družstevního bydlení, což MPSV vnímá jako důležitý prvek dostupnosti bydlení. V závěru ředitel Pospíšil dodal, že MPSV rovněž podpoří, aby v návrhu zákona o dostupnosti bydlení byly promítnuty zájmy obcí.

*Mgr. Claudia Varhol
Legislativní a právní sekce*

Pravidla spolufinancování schválila vláda ČR

V polovině dubna, konkrétně 12. 4. 2021, byla schválena nová pravidla pro spolufinancování projektů v rámci nového programového období vládou České republiky. Tento materiál byl nezbytný pro další posun na pracích v rámci přípravy nového programového období, jelikož změna byla nutná v souvislosti se zvýšením bohatství České republiky a jednotlivých regionů, protože na projektech financovaných z prostředků EU se evropské peníze podílejí vždy právě podle rozvinutosti příslušných území.

Nově schválená pravidla spolufinancování obsahují informace o tom, v jaké maximální výši se bude státní rozpočet, resp. státní fondy, a v minimální výši příjemci podílet na spolufinancování EU fondů v programovém období 2021–2027. Konkrétně tato pravidla platí pro Evropský fond pro regionální rozvoj, Evropský sociální fond plus, Fond soudržnosti, Fond pro spravedlivou transformaci, Evropský námořní, rybářský a akvakulturní fond, Azylový, migrační a integrační fond, Fond pro vnitřní bezpečnost a Nástroje pro finanční podporu správy hranic a víz na programové období 2021–2027.

Pro méně rozvinuté regiony zůstane podíl peněz EU na financování projektů

na 85 procentech. U rozvinutějších projektů klesne v novém programovém období 2021–2027 podíl financování z peněz EU na 40 procent z předchozích 50 procent. V nové kategorii tzv. přechodových regionů pak bude podíl EU činit 70 procent.

Pro příjemce byly stanoveny minimální podíly na financování projektů, tedy příjemci budou platit z celého projektu v případě mateřských, základních a středních škol pouze 5%–10%, v případě veřejných vysokých škol, vědeckých a výzkumných institucí a příjemců vykonávajících veřejně prospěšnou činnost nebo realizujících územní dimenzi 5%, v případě obcí, krajů a jejich příspěvkových

organizací (s výjimkou škol) 15% u investic, 10% u tzv. měkkých projektů v oblasti vzdělávání a zaměstnanosti, resp. 5% u těchto projektů v případě obcí s méně než 3 tisíci obyvatel.

V hlavním městě Praze se účast státního rozpočtu na financování projektů předpokládá pro školy, vědecké a výzkumné instituce a příjemce vykonávající veřejně prospěšnou činnost a také pro samotné hl. m. Praha jakožto příjemce, jeho městské části a jejich příspěvkové organizace.

*Mgr. Pavlína Toporská
Sekce regionálního rozvoje
a zahraničních vztahů*

programové období 2014–2020	
region	podíl financování EU
méně rozvinutý	85 %
rozvinutější	50 %

programové období 2021–2027	
region	podíl financování EU
méně rozvinutý	85 %
přechodový	70 %
rozvinutější	40 %

Legislativa v lupě aneb Co se teď řeší

Rozhodli jsme se pro vás, naše čtenáře, připravit krátké resumé, co jsme v poslední době podstatného řešili v oblasti legislativy. Tak nějak v kostce, bez zbytečných kudrlinek, jen pro představu, kudy se cesty legislativní v České republice ubíraly a stále ubírají.

Stavební zákon

Asi nikoho z nás nepřekvapí, že je stále stěžejním mottem našich dní rekonstrukce stavebního práva. Návrh jak stavebního zákona, tak zákona změnového byl již projednán ve druhém čtení v Poslanecké sněmovně, které však bylo přerušeno. Hospodářský výbor připravil komplexní pozměňovací návrh, který přináší institucionální změnu v tom smyslu, že zavádí čistou státní stavební správu na všech úrovních. Ale ještě nejsme u konce a uvidíme, co nás čeká v dalších dnech. *Podrobněji ke stavebnímu zákonu viz str. 13.*

Insolvenční zákon

Základem návrhu novely insolvenčního zákona je transpozice evropské směrnice, jež požaduje zkrácení doby oddlužení u podnikatelů na tři roky. Nad rámec této transpozice je navrženo zkrácení i pro nepodnikající fyzické osoby. K návrhu jsou dále v Poslanecké sněmovně předkládány pozměňovací návrhy vedoucí např. k odstranění podmínky splacení nejméně 30 % dluhů. Svaz k liberalizaci oddlužení přijal negativní stanovisko a vnímá to jako nekoncepční krok. *Podrobněji k insolvenčnímu zákonu viz str. 16.*

Občanský soudní řád a exekuční řád

Tolikrát zmiňovaný princip teritoriality a koncentrace řízení (1 dlužník – 1 exekutor), stanovení povinných záloh oprávněným a tzv. milostivé léto – to jsou problematické body, s nimiž se návrh novely dotčených právních předpisů potýká. Svaz se k těmto návrhům vyjádřil ve svém dopise adresovaném poslancům před druhým čtením a zaujal negativní stanovisko.

Zákon o drahách

K tomuto zákonu byl vznesen návrh na zavedení institutu tzv. zakonzervování tratí při nedostatečném vytížení (podmínka 1500 spojů osobní a 12 spojů nákladní dopravy v posledních 2 letech). Toto zakonzervování tratí je v zásadě její zrušení s podmínkou zachování tělesa dráhy tak, aby – když by bylo třeba – ji bylo možné v budoucnu znovu obnovit. Svaz s tímto návrhem nemůže souhlasit a ohradil se proti němu – vždyť by mohl být rizikem pro existenci lokálních tratí a právě lokální tratě jsou pro zajištění dopravní dostupnosti naprosto podstatné.

Vyhláška, kterou se provádí zákon o vodovodech a kanalizacích

Obnova majetku v oblasti vodovodů a kanalizací (VaK), to je to, co nás v tomto návrhu trápí. Svaz k návrhu podal několik připomínek – například jako velice zásadní lze hodnotit tu, že by obnova vodovodů a kanalizací měla být financována ze samostatného bankovního účtu obce. Samostatný bankovní účet by znamenal pro obce další administrativní zátěž, stejně jako omezení možnosti cash-flow. Navrhli jsme proto obměnu textu ve smyslu, aby v případě obcí nebyly prostředky vytvořené na obnovu VaK ukládány na samostatný bankovní účet, ale do účelových fondů, které obce zřídí v rámci svého rozpočtu v souladu se zákonem o rozpočtových pravidlech územních celků. A v této souvislosti jsme navrhli další doplnění, aby vrácení použitých peněžních prostředků na jiné účely, než je obnova VaK, bylo prodlouženo z 5 let na 10 let. Připomínky Svazu byly akceptovány a zapracovány, tedy uvidíme, jaký bude další vývoj. *K tématu též str. 14.*

Sociální zákonodárství

Sociální zákonodárství je celý blok zákonů, jejichž vývoj není tedy ale vůbec jednoduchý a natož rychlý. Zákon o sociálních službách se neustále zmítá v rámci projednávání jeho novely, zákon o sociálně-právní ochraně dětí je rovněž co do své novely stále v projednávání a novela zákona o zaměstnanosti a návrh zákona o přídatku na bydlení – ty jsou, snad zatím, hudbou budoucnosti. Ostatně, boje v tomto poli jsou často k vidění i v médiích a je zjevné, že nastavení takové právní úpravy, s níž by byla v souladu většina, je opravdu oříšek.

Veřejně prospěšné společnosti bytové a výstavba dostupného bydlení

Tak zde se jedná o zcela nový návrh zákona, přesněji poslanecký návrh, jež si klade vysoký cíl – řešit výstavbu dostupného bydlení a zřízení veřejně prospěšných společností bytových. Svaz je rád, že se iniciuje změna, ale je třeba ji ještě řádně projednat do podrobností, zejména ve vztahu dopadu do měst a obcí a ve vztahu návaznosti ke stavebnímu zákonu. Celý návrh je dotčen komplexními pozměňovacími návrhy, tedy počkejme si na výsledek, u nějž se

však Svaz snaží všemi silami participovat. Výstavba dostupného bydlení je a v dalších letech bude velice zásadní.

Strategie rozvoje kulturních a kreativních odvětví pro roky 2021–2025

Toto dílo z rukou Ministerstva kultury je jedno z velmi zdařilých – kulturní a kreativní odvětví jsou dle něj jednoznačně vnímána jako klíčová pro oblast rozvoje ČR, a proto jim je tímto dokumentem přislíbena strategická a koncepční podpora státu. Dokument byl připomínkovaný a nyní se posouváme do fáze vypořádání připomínek. Nuž, kupříkladu v roce 2017 představoval kulturní a kreativní sektor 5,3 % HDP Evropské unie – a to přece není málo na to, abychom této oblasti nevěnovali dostatečnou pozornost.

Zahrádkářský zákon

Kromě nového stavebního zákona snad žádný zákon v poslední době nebyl podroben takové diskusi, a mnohdy velice ohnivé, jako zákon zahrádkářský – někdo je zásadně proti, někdo pro, pro někoho je podpora zahrádkářství na úrovni legislativní úpravy podmínkou, bez níž nelze jít dál, někdo vnímá tuto právní úpravu jako nadbytečnou. Svaz nebyl z těch, kdo by tomuto zákonu fandil na plné čáře, zejména v těch ustanoveních, v nichž byla obcím kladena nepřiměřená omezení a nepřiměřené povinnosti – ale opět uvidíme a u tohoto zákona i uslyšíme, jak to dopadne po 3. čtení v Poslanecké sněmovně, které se vši pravděpodobností proběhne v době, než si přečtete tyto řádky. I když...

To jsme se tak ve zkratce pokusili nastínit, čím se v oblasti legislativy zrovna nyní zabýváme, aniž bychom vás trápili podrobnostmi a tím právnickým jazykem. Vždy se u všech návrhů snažíme vycytat to, co by mohlo mít dopad na města a obce a chránit vás od nepřiměřených povinností, restrikcí, další byrokracie a dalších nástrah. Vždyť už teď to není zrovna procházka růžovým sadem a zorientovat se v právních předpisech je mnohdy nad lidské síly (natož bez počítačové techniky a internetu, pojďme si to směle přiznat). Někdy jsme úspěšnější, někdy ne, ale věřte, děláme vše, co je v našich silách.

Mgr. Alena Klimtová
Legislativní a právní sekce

Stavební zákon – včera, dnes a zítra

Legislativní proces přijetí nového stavebního zákona vstupuje do své závěrečné fáze. V Poslanecké sněmovně návrh absolvoval první i druhé čtení. Nyní čeká na projednání načtených pozměňovacích návrhů ve výborech. Třetí čtení lze očekávat v průběhu měsíce května. V rámci krajských setkání jste mohli získat obrysy toho, co nás zřejmě čeká a nemine.

Jak šel čas

Vládní návrh stavebního zákona byl po své spletité cestě připomínkovým řízením předložen vládou do Poslanecké sněmovny dne 10. září 2020. Návrh byl překvapivě přikázán Hospodářskému výboru jako výboru garančnímu. První čtení proběhlo 5. listopadu 2020. Byť se tím otevřela další cesta pro postup návrhu legislativním procesem, ukázalo se, že názory, jak dojít k vytyčenému cíli, se diametrálně liší.

Druhé čtení bylo zahájeno 3. března 2021 a po přerušení dokončeno 1. dubna. Zvolení aprílového data bylo pro tento tisk příznačné. Poslanecká sněmovna schválila jako základ pro další projednávání návrhu nikoliv návrh vládní, ale komplexní pozměňovací návrh, který byl předložen Hospodářským výborem (dále jen „KPN“). S tímto návrhem vyslovilo souhlas Ministerstvo pro místní rozvoj. Tento postup nepřekvapil, ale vypoovídá něco o postoji předkladatele zákona k jeho vlastnímu návrhu. V rámci druhého čtení bylo poslanci načteno více než 50 pozměňovacích návrhů k návrhu stavebního zákona a více než 30 pozměňovacích návrhů k zákonu změnovému.

Co přináší komplexní pozměňovací návrh?

Možná bychom mohli spíše začít tím, co nepřináší, a to je hodnocení dopadů regulace (dále jen „RIA“). V žádném případě nechceme zpochybňovat legitimní právo poslanců předkládat návrhy zákonů. Na zákonodárnou iniciativu poslanců, senátorů a krajů však nedoléhá povinnost zpracovat přehled dopadů jimi předkládaného návrhu. Nesporné zůstává, že dosáhnout toho, aby právní předpis skutečně plnil svůj účel, lze zejména svědomitě prováděným zhodnocením dopadů jeho regulace. Právě kvalitní RIA dává tvůrcům právních předpisů

jasnou představu o tom, co vše – a zejména jak – chystaná regulace ovlivní. Téměř každá změna právní úpravy je současně novelizací dalších právních předpisů, natož u tak významné změny, jakou je nový stavební zákon. RIA v tomto případě představá být pouhou pojistkou dobré regulace, ale stává se jejím předpokladem a nezbytností.

KPN přináší zásadní změnu v organizaci stavební správy, aniž by obsahoval vyhodnocení finančních, personálních a věcných dopadů této změny.

Organizace státní stavební správy

KPN přináší model čisté státní stavební správy. V tomto systému je **Nejvyšší stavební úřad (NSÚ)** bezprostředně nadřízeným služebním úřadem Specializovaného a odvolacího stavebního úřadu a krajských stavebních úřadů. NSÚ by měl mít sídlo v Ostravě, jeho předsedu jmenuje a odvolává vláda.

Specializovaný a odvolací stavební úřad bude sídlit v Praze. V čele stojí ředitel jmenovaný dle služebního zákona předsedou NSÚ. Územní pracoviště stanoví NSÚ vyhláškou. Specializovaný a odvolací stavební úřad je nadřízeným správním orgánem krajského stavebního úřadu. Vykonává působnost stavebního úřadu ve věcech vyhrazených staveb.

Krajské stavení úřady budou mít sídlo v krajských městech a hl. městě Praze. V čele stojí ředitelé jmenovaní předsedou NSÚ. Územní pracoviště stanoví NSÚ vyhláškou, přihlédne k počtu obyvatel správního obvodu územního pracoviště a k jejich dopravní dostupnosti. V první fázi by územní pracoviště měla být zřízena v sídlech obcí s rozšířenou působností a na obcích I. a II. typu, pokud splňují podmínky stanovené zákonem (počet zaměstnanců, počet oby-

vatel, počet rozhodnutí, dostupnost). Krajské stavební úřady vykonávají působnost stavebního úřadu ve věcech staveb, u kterých nevykonává působnost Specializovaný a odvolací stavební úřad nebo jiný stavební úřad.

Stavební řízení

Žádost o povolení záměru bude možné podat v listinné podobě, nebo elektronicky přes portál stavebníka. Současně s žádostí musí být předložena projektová dokumentace. Vyjádření vlastníka dopravní a technické infrastruktury si zajišťuje stavebník sám před podáním žádosti o povolení záměru. Razítka vlastníků TDI tak i nadále zůstávají. Návrh stanoví lhůty pro vydání vyjádření. Lhůta se počítá ode dne podání úplné žádosti, není fikce. Z návrhu není zřejmý postup, pokud vlastník TDI vyjádření ve lhůtě nevydá. Pokud žádost není úplná, neběží lhůta k vydání, může tak dojít k faktickému prodloužení lhůty.

Vyjádření, koordinované vyjádření, závazné stanovisko neintegrováných dotčených orgánů státní správy si může zajistit stavebník před podáním žádosti o povolení, nebo jej zajistí krajský stavební úřad po podání žádosti. Lhůta k vydání je stanovena zákonem, pokud DOSS ve lhůtě vyjádření či stanovisko nevydá, nastává fikce. Obsahuje-li žádost vady, vyzve DOSS stavebníka k odstranění vad žádosti. Po dobu odstranění vad se lhůta k vydání vyjádření/koordinovaného vyjádření/stanoviska staví. Opět tak může dojít k faktickému prodloužení lhůty. Zákon stanoví případy, kdy nelze uplatnit fikci.

Lhůta k vydání povolení záměru začne plynout odstraněním vad, tedy podáním bezvadné žádosti. Po odstranění vad žádosti vyrozumí stavební úřad účastníky říze-

ní, dotčené orgány a hlavního projektanta o zahájení řízení. Stavební úřad rozhodne o žádosti nejpozději do 30 dnů ode dne zahájení řízení v případě jednoduché stavby, do 60 dnů ode dne zahájení řízení v ostatních případech, do 120 dnů ode dne zahájení řízení v případě záměrů EIA. Uvedené lhůty může stavební úřad před jejich uplynutím usnesením prodloužit až o 30 dnů ve zvláště složitých případech, nebo až o 60 dnů v řízení s velkým počtem účastníků, nebo je-li třeba doručovat veřejnou vyhláškou osobám, jimž se prokazatelně nedaří doručovat, nebo je-li třeba doručovat do ciziny. Není řešen postup, pokud stavební úřad ve lhůtě rozhodnutí nevydá, resp. by se jednalo o nečinnost.

Personální otázky

Práva a povinnosti z pracovního poměru zaměstnanců obcí a krajů zařazených k výkonu práce do obecních a krajských úřadů, jakož i do úřadů městských obvodů a městských částí územně členěných statutárních měst, přecházejí z těchto obcí a krajů na stát v případech, kdy činnost zajišťované těmito zaměstnanci přecházejí do působnosti orgánů státní stavební správy podle zákona. Obdobně se postupuje v případě zaměstnanců hlavního města Prahy a městských částí hlavního města Prahy. U zaměstnanců krajů a obcí musí přechodu předcházet třístranná dohoda mezi NSÚ, zaměstnancem a ÚSC.

První systemizace služebních míst a první systemizace pracovních míst ve Specializovaném a odvolacím stavebním úřadu a v krajských stavebních úřadech se stanoví s účinností od 1. července 2023. Dle přechodných ustanovení se NSÚ, Specializovaný a odvolací stavební úřad a krajské úřady

zřizují ke dni 1. ledna 2022. Dohody o přechodu zaměstnanců z ÚSC do státní stavební správy je možné uzavírat od 1. ledna 2023, k přechodu zaměstnanců dojde ale až k 1. 7. 2023, kdy nabyde účinnosti první systemizace. Účinnost stavebního zákona je rovněž k 1. 7. 2023, **tedy celá logistika je směřována k 1. 7. 2023.**

Dle návrhu lze předpokládat přechod cca 7 tisíc zaměstnanců obcí a krajů pod služební zákon, neboť se těžiště výkonu stavebních úřadů z obcí přesune na státem řízené krajské stavební úřady. Tyto sloučí dohromady DOSS obcí a krajů, převezmou zaměstnance obecních stavebních úřadů a zaměstnance speciálních stavebních úřadů obcí. Personálně bude nutné zajistit úředníky na krajské stavební úřady a jejich územní pracoviště, dále úředníky na Specializovaný a stavební úřad a jeho územní pracoviště a pro Nejvyšší stavební úřad.

Zaměstnanci ÚSC budou přecházet na základě třístranných dohod. Lze předpokládat, že ÚSC budou mít zájem si ty nej kvalitnější zaměstnance ponechat. Dosud nebyla provedena analýza, kolik zaměstnanců bude ochotno přejít. U dotčených orgánů, které budou integrovány, je otázka, zda vůbec bude dostatek úředníků, neboť dnes na obcích i krajích mají tyto zaměstnanci často dělené úvazky. Lze tedy předpokládat, že zůstanou na obcích/krajích vykonávat činnost, která není spojená s výkonem přenesené působnosti v souvislosti se stavebním řízením.

Pokud by k přechodu došlo, lze předpokládat, že na nějakou dobu se řízení „zastaví“. Bude nutné např. předat a převzít „živé“ spisy. To musí realizovat úředníci staveb-

ních úřadů jak na straně předávající, tak na straně přebírající.

Věcné a další dopady regulace

V rámci diskusí zaznívá, že úředníci zůstanou sedět tam, kde sedí, jen se vymění cedulka na dveřích. To je zavádějící. Jednak nedojde k přechodu všech stávajících zaměstnanců, na druhou stranu je nutné současně řešit archivy, rozvody sítí pro státní úřad, obslužný personál, podatelny apod. Chybí analýza toho, zda ÚSC budou stávající prostory státu pronajímat. Někde to ani nebude možné, neboť některé ÚSC bojují s místem už nyní.

Návrh nevymezuje činnost územních pracovišť krajských stavebních úřadů, ani Specializovaného a odvolacího stavebního úřadu. Budoucí fungování územních pracovišť tak můžeme jen odhadovat. Pokud se ale podíváme na územní pracoviště jiných státních orgánů – např. finanční úřady, úřady práce – pak před sebou územní pracoviště růžovou budoucnost nemají. Vnímáme systémovou změnu jako krok k další centralizaci veřejné správy.

Cíl máme všichni stejný – zrychlit a zjednodušit stavební řízení. Přesto si dovoluji vyjádřit obavu, že se z hlediska institucionálního zavádí experiment, který nebyl odzkoušen, není podložen řádnou analýzou a nejsou známy jeho personální, finanční a věcné dopady. Systémová změna je prosazována bez dohody v území.

A tu o pozměňovacích návrzích zase někdy příště...

*Mgr. Ivona Mottlová
Legislativní a právní sekce*

Vodovody a kanalizace – co nás v této oblasti čeká a nemine?

Vodovody a kanalizace – důležité oblasti, které v blízké době čeká řada legislativních změn. O tom, jak bude chystaná novelizace vodovodní a kanalizační legislativy vypadat, a co se pro obce a města po jejím přijetí změní, poreferoval během druhého dne krajských setkání Aleš Kendík, náměstek pro řízení Sekce vodního hospodářství Ministerstva zemědělství.

Svůj příspěvek otevřel krátkým komentářem k finančním ztrátám, které vznikají při správě vodovodní infrastruktury. Dle náměstka Kendíka lze v posledních dvou dekádách zaznamenat jasný trend snižování ztrát, na kterém mají nezanedbatelný podíl majitelé vodovodní infrastruktury, tedy z valné většiny obce a města,

kterým za vzornou správu majetku poděkoval.

Po úvodním komentáři přešel Aleš Kendík již k samotné prezentaci legislativních změn, kterou začal popisem tzv. **suché novely vodního zákona** schválené Poslaneckou sněmovnou. Novela zavádí pře-

devším povinnost vypracovat na krajské úrovni operativní plány pro řešení nedostatků vody v období sucha. Na ministerkové úrovni se v současnosti připravují metodické podklady pro vypracování těchto plánů a související rámce pro financování. Zmiňovaná novela má zároveň dopady do zákona o vodovodech a kanalizacích,

kdy bude nově stanovena mj. povinnost umožnit kontrolním orgánům okamžitý přístup k vodoměrům v období sucha. V souvislosti s rozšířením oprávnění k měření připravuje Ministerstvo zemědělství pro vlastníky vodovodní infrastruktury program finanční podpory. Finanční podpora by měla směřovat na nákup a provozování vodoměrů s dálkovým online odečtem, které lze kromě řízení toku vody využít i k lepšímu monitoringu ztrát vody v rámci sítě.

sterstvem zemědělství poskytnout delší časovou dotaci.

V návaznosti na finální znění novelizované vyhlášky plánuje Ministerstvo zemědělství i aktualizaci metodického pokynu pro zpracování a realizaci plánu financování obnovy.

Závěrem se náměstek Kendík věnoval terminologickým nejasnostem pojmu „obnova“. Ministerstvo zemědělství pro rozptýlení pochybností o významu a rozsahu pojmu obnovy připravilo konkrétní definice.

K tématu byl položen dotaz, který se týkal **sankcí**, které hrozí obcím při neplnění plánu obnovy vodovodů a kanalizací, a kontrole plnění plánů ze strany státu. Dle náměstka stát plnění samozřejmě kontroluje a již v předchozích letech vlastníky, kteří neplnili své povinnosti, vyzval k nápravě. V letošním roce bude provedeno vyhodnocení dříve získaných údajů o vodném a stočném a vlastníci, u kterých bude zjištěno pochybení, budou prostřednictvím krajských úřadů vystaveni sankcím.

Mgr. Tomáš Sobota
Legislativní a právní sekce

Jádro prezentace tvořil rozbor změn, které přinese **novela vyhlášky k zákonu o vodovodech a kanalizacích**. Novelizovaná vyhláška mj. stanovuje identifikátor infrastrukturního majetku pro zápis do digitální technické mapy, dále stanovuje podmínky pro stavbu a provoz odlehčovacích komor, mění kanalizační řád, přičemž je nově zavedena povinnost identifikovat v kanalizačním řádu zdravotnická zařízení, prodlužuje platnost stávajícího dlouhodobého srážkového normálu, přináší novou definici havárie a poruchy, upravuje kalkulaci cen vodného a stočného, upravuje databázovou strukturu a také určuje podmínky pro zpracování a realizaci plánu financování obnovy. V rámci reformy právního rámce plánu fi-

ncování obnovy nově dochází k závaznému stanovení životnosti jednotlivých součástí vodovodní a kanalizační infrastruktury. Nová právní úprava také zavádí termín rezervy, kterou představuje rozdíl mezi tvorbou a čerpáním prostředků na obnovu. Finanční prostředky z vodného a stočného by měly být čerpány pouze na obnovu vodovodů a kanalizací, ačkoliv novela připouští možnost jejich krátkodobého využití i na jiné účely. Současně je zavedena povinnost evidovat zmíněné finanční prostředky na analytických účtech v rámci účetnictví. Plán financování obnovy by měl být nastaven do 5 let, přičemž v případě zásadních problémů se zaváděním, které by měly nepřiměřený dopad na ceny, lze po konzultaci s Mini-

Třídění odpadů je nejdůležitějším krokem k úspěšné recyklaci odpadů

Obce a města ČR v posledních deseti letech učinily veškerá opatření, aby se maximalizovalo množství vytříděných odpadů určených k využití a recyklaci. Nové cíle nastavené od ledna 2021 českou odpadovou legislativou na ně však přenesly další povinnost dosáhnout zásadního omezení skládkování využitelných odpadů.

Podle místopředsedy Svazu Pavla Drahovzala je aktuálně v ČR rozmístěno přes 550 000 nádob na sběr tříděného odpadu a jsou vytvořeny dostatečně kvalitní podmínky pro občany, aby mohli komunální odpady třídít v dostatečném množství. Experti potvrzují, že třídění odpadů je totiž tím nejdůležitějším prvním krokem k úspěšné recyklaci odpadů. ČR má díky intenzivní společné práci obcí a EPR systému pro obaly (rozšířená odpovědnost, povinnost výrobců obalů Extended Producer Responsibility – EPR) vyřešenou nejsložitější část problému, kterou je ochota majority obyvatel zapojit se do třídění odpadu.

„Nová odpadová legislativa klade náročné požadavky na všechny články v řetězci nakládání s odpady. Reálné aktivity společností nakládajícími s komunálními odpady, jedno

jestli komunální nebo soukromé, jsou zásadním prvkem v dosažení těchto náročných cílů,“ přidala své vyjádření Olga Dočkalová, starostka obce Sudice a svazová expertka v oblasti odpadů.

Svaz v tomto směru vítá i aktivní přístup Ministerstva životního prostředí, které organizuje řadu jednání a pomáhá k nalezení řešení v souladu s novými podmínkami a novou odpadovou legislativou.

Nyní je to na odpadových společnostech, aby v souvislosti s novou odpadovou legislativou upravily své fungování a předávaly tříděný sběr na třídící linky takovým provozovatelům, kteří mají nastaveny kvalitní procesy a dosahují dostatečně vysoké účinnosti dotřídění, jako tomu bylo ještě zhruba před pěti lety. Takové třídící linky jsou od Autorizované obalové

společnosti (AOS EKO-KOM) odměňovány vyššími příspěvky, které kryjí jejich zvýšené náklady. AOS EKO-KOM totiž zareagovala na zákaz skládkování výmětů, které zavedl nový zákon o odpadech, a razantně navýšila platby za kvalitní dotřídění komunálních odpadů, **takže není důvod zvyšovat obcím ceny za svoz tříděných odpadů.**

Obce mají společný cíl s AOS, a proto se otázkou dostatečné účinnosti třídiček zabývá i Svaz. Dostatečná účinnost třídiček je nutná pro plnění povinností obecního samosprávy. Města a obce nemohou a ani nechtějí do budoucna hradit náklady třídiček, které nemají dostatečnou účinnost. Jednak se tím zhoršuje ekonomika celého třídění, protože bez dostatečné účinnosti se díky omezenému příspěvku od AOS ekonomika

procesu zhoršuje, ale především není akceptovatelné, aby již vytríděný odpad nebyl využit v souladu s pravidlem, kdy materiálová recyklace má přednost před všemi ostatními formami využití a nově i před využitím formou výroby certifikovaných alternativních paliv pro cementárny.

Účinnost cílové třídičky se tak do budoucna stane jedním z významných paramet-

rů rozhodování samosprávy o tom, komu konkrétně své odpady svěří. Je nyní na odpadových společnostech, aby upravily své procesy nakládání s komunálními odpady a navázaly obchodní spolupráci s takovými partnery, kteří umí s odpady pracovat na kvalitní evropské úrovni. Podmínky jsou pro to vytvořeny dostatečné.

„Pokud by odpadové společnosti nepřijaly taková opatření v nakládání s komunálními

odpady, která budou odpovídat požadavkům nové odpadové legislativy, je otázkou, zda situaci neřešit zakládáním komunálních odpadových společností, které budou schopné obcím garantovat plnění legislativních požadavků a lepší nakládání s komunálními odpady za odpovídající náklady,“ uvedl ještě Pavel Drahovzal.

čerpáno z tiskové zprávy

Insolvenční zákon

JE SPRAVEDLIVÉ PLOŠNÉ ODDLUŽENÍ ZA 3 ROKY BEZ PODMÍNEK?

Vedle novely občanského soudního a exekučního řádu ve Sněmovně dál pokračuje projednávání novely insolvenčního zákona. Ta slibuje oddlužení již po třech letech. Tříletá lhůta je od roku 2019 vyhrazena jen pro ohrožené skupiny dlužníků (senioři, invalidé, dluhy vzniklé před 18 rokem věku) a pro ty dlužníky, kteří splatí více jak 60 % z dlužné částky. Ostatní dlužníci se dnes mohou oddlužit po pěti letech při splacení alespoň 30 % dluhu. Soud může i dnes v odůvodněných případech schválit oddlužení i přes nesplacení této částky. Ostatně do začátku tohoto roku bylo zastaveno či zrušeno jen okolo 20 tisíc insolvencí fyzických osob (asi 10 % dlužníků), úspěšně oddluženo bylo naopak doposud 115 tisíc dlužníků, kteří uhradili v průměru 56 procent z hodnoty svých dluhů, celkem kolem 38 mld. korun.

Aniž by Ministerstvo spravedlnosti vyhodnotilo efektivitu poslední velké novely, předložilo bez řádného připomínkového řízení koncem minulého roku do Sněmovny návrh další razantní změny. Poslance nyní tlačí čas, jelikož návrh částečně implementuje evropskou směrnici, jejíž požadavky musí Česká republika začlenit do svého právního řádu do července tohoto roku. Evropská směrnice o restrukturalizaci a insolvenční z roku 2019 ale vyžaduje tříletou lhůtu jen pro podnikatele a podmínky insolvence fyzických nepodnikajících osob nechává plně na členských státech. Logicky, povaha dluhů z podnikání a soukromých dluhů je jiná, stejně tak postavení soukromoprávního a veřejnoprávního věřitele. Obce se do postavení věřitele nedostávají svou vinou a nevymožené dluhy nakonec zaplatí všichni občané.

Svaz měst a obcí proto zaujal k tomuto návrhu velmi rezervovaný postoj a seznámil s ním poslance. Zákodárce by měl důkladně posoudit současná pravidla a možnosti, jak ulehčit dlužníkům vstup do insolvence. Ostatně právě samosprávy aktivně podpo-

rují dluhové poradenství a neziskové organizace, jež jsou akreditovanými osobami k sepsání insolvenčního návrhu. I my vnímáme v oddlužení významnou pomoc těm, kteří chtějí svou složitou finanční situaci řešit. Stále je ale třeba mít na paměti, že proces insolvence je hledáním kompromisu mezi zájmy dlužníků a věřitelů.

Starostové si snížení hranice splacených dluhů nepřejí

Abychom si ověřili názor starostů, rozeslali jsme mezi naše členy krátký dotazník. Naše otázky skrze něj zodpovědělo přes dva tisíce starostů (viz také *krátké zprávy* str. 6). Výsledek je jednoznačný. 94 % starostů považuje plošné oddlužení za 3 roky při významném snížení hranice splacených dluhů za nesprávné. Postoj starostů proto budeme aktivně hájit i při projednávání tohoto návrhu.

Mgr. Martin Pikous
Legislativní a právní sekce

Školská rada jako šance k dialogu

Ačkoliv chod škol dnes ovlivňují více než cokoli jiného vládní opatření, neměly by školy zapomínat na své školské rady. Ty mohou být právě nyní vhodným nástrojem pro konstruktivní diskuzi s rodiči, pedagogy i zřizovatelem.

Školská rada je podle školského zákona povinně zřizována při všech základních, středních a vyšších odborných školách. Rada je orgánem umožňujícím participaci na správě školy rodičům, zletilým žákům, pedagogickým pracovníkům i zřizovateli. Počet členů školské rady určí zřizovatel, musí však být nejméně tříčlenná a rovným dílem musí být zastoupen zřizovatel, pedagogičtí pracovníci a zástupce rodičů a zletilých žáků. Právě proto nabízí dob-

ře fungující školská rada ideální platformu pro dialog všech zúčastněných stran. Nutno dodat, že členem školské rady ze zákona nemůže být ředitel školy. Na její jednání ale může být přizván a sám se na ni může, a v některých případech dokonce musí, obracet.

Pravomoci školské rady přesně vymezuje školský zákon (konkrétně § 168). Školská rada se vyjadřuje k návrhům školních vzdě-

lávacích programů, projednává rozpočet školy na další rok, schvaluje výroční zprávu o činnosti školy, pravidla pro hodnocení žáků či školní řád. Bez souhlasu školské rady nelze tyto zásadní dokumenty pro chod školy přijmout, ačkoliv zákon dává v případě jejich opakovanému neschválení radou konečné slovo zřizovateli. Dostane-li se ale rozhodování až do tohoto bodu, je to varovný signál, že přinejmenším v komunikaci školy jsou slabiny.

Školská rada ale není jen součástí nějaké schvalovací mašinérie, může podávat podněty řediteli školy, zřizovateli i orgánům státní správy, např. České školní inspekci, jejíž inspekční zpráva je následně rada oprávněna projednávat. Nemusí jít vždy jen o stížnosti, ale i o cenné nápady a konstruktivní připomínky. Všichni zúčastnění na chodu školy mají trochu rozdílné zkušenosti, a to je komodita, kterou vždy stojí za to využít.

Na druhou stranu by měla školská rada znát také své limity. Není to ona, ačkoliv schvaluje rozpočet, kdo provádí finanční kontrolu školy, tato role přísluší především zřizovateli. Stejně tak přese všechny věcné připomínky k podobě výuky, nese za její

poskytování v náležitě kvalitě a odbornosti odpovědnost vždy ředitel školy.

V této turbulentní době ale může aktivní školská rada pomoci zejména dialogu mezi školou a rodiči. Názory rodičů na formu distanční výuky či konkrétní opatření ve škole se často diametrálně liší. Školská rada může být vhodným prostředím pro hledání kompromisu a věrohodným komunikačním kanálem směrem k rodičům.

Některé školy se touto cestou vydaly, jiné se naopak činnost rady v pandemii utlumila. Školská rada zasedá ze zákona nejméně dvakrát ročně, zasedání školské rady svolává její předseda. Na této povinnos-

ti nezměnila nic ani vládní opatření, ta jen prodloužila členům školské rady funkční období, aby byla škola ušetřena složitým distančním volbám. Měl-li mandát člena školské rady skončit v období od 29. října 2020 do tří měsíců od skončení nouzového stavu, skončí nejpozději koncem tohoto období, tedy se vši pravděpodobností, nedojde-li k dalším změnám, dne 12. července 2021. Volby nových členů školské rady by tak ideálně měly proběhnout ještě před koncem tohoto školního roku, aby byla zachována její kontinuita. Ale kdo ví, co se ještě do konce tohoto školního roku stane.

*Mgr. Martin Pikous
Legislativní a právní sekce*

Dluhy se mají platit

POSLANCI SCHVÁLILI NOVELU EXEKUCÍ

Poslanecká sněmovna schválila 16. dubna ve třetím čtení novelu exekučního řádu, a to bez jakýchkoliv prvků teritoriality a koncentrace řízení u jednoho exekutora, oproti vládnímu návrhu dokonce bez povinných záloh oprávněným. Změnu pravidel exekucí jsme bedlivě sledovali.

Ačkoliv některé dílčí změny exekučního řízení vítáme, k zásadní změně systému exekucí, která by významně oslabil postavení věřitele a dobytost jeho pravomocně uznaných pohledávek, jsme se postavili velmi kriticky. Věřiteli totiž nejsou jen poskytovatelé nebankovních půjček, jak se je někteří poslanci snažili vykreslovat. Právě obce jsou dobrým příkladem věřitele, který se do svého postavení nedostal svou vinou a který má dokonce zákonnou povinnost své pohledávky vymáhat.

Stinná stránka teritoriality

Svaz měst a obcí dlouhodobě varuje před zaváděním teritoriality, tedy principu místní příslušnosti na základě bydliště povinného, a koncentrací všech řízení jednoho dlužníka u jednoho exekutora, který si již našel své laické pojmenování jako „sněhulák“. Přijetí těchto návrhů by nutilo obce ukončit spolupráci s těmi exekutory, se kterými již mají obce pozitivní zkušenost především proto, že pohledávky vymáhají efektivně a zároveň šetrně. Žádný z těchto návrhů našťastí ve Sněmovně potřebnou podporu nezískal. Stalo se tak snad i na základě apelu předsedy Svazu Františka

Lukla, který zaslal před jednáním poslancům své stanovisko k návrhu. Z tohoto dopisu bylo na plénu Sněmovny v rámci rozpravy dokonce několikrát citováno.

Milostivé léto

Poslanci však přesto schválili návrh na tzv. milostivé léto, který odpustí dlužníkům příslušenství pohledávky u dluhů veřejnoprávních věřitelů, zaplatí-li dlužník svůj dluh do tří měsíců od účinnosti zákona. Tento populistický návrh tak na oko slibuje částečnou „dluhovou amnestii“. Stát zde ale tak, jak má často ve zvyku, bere z cizího. Nejen, že stát znovu zapomněl na to, že spravuje peníze všech občanů, zachoval se nadto jako ke svému i k rozpočtu obcí. I kdyby většina dlužníků zaplatila do tří měsíců jistinu svého dluhu, budou to je-

jich spoluobčané z obce, kteří se společně složí na všechny vynaložené náklady na vymáhání těchto dluhů. Plošná minimální částka 500 korun, kterou zákon garantuje, je ve většině případů ani zdaleka nepokryje.

Mimoto efekt tohoto návrhu může být kontraproduktivní i pro samotné dlužníky. Krátká lhůta pro splacení jistiny může velkou část dlužníků vehnat do náruče nejrozličnějších finančních šmejdu, kteří jim sice půjčí na umoření původního dluhu, ale často s mnohem horšími podmínkami.

Během projednávání návrhu často explicitně zazníval apel na nevyvímání bagatelních dluhů. Nejsou to ale právě ty dluhy, které by měl být zodpovědný dlužník schopen uhradit? Přestanou-li obce – a zde je nutno zopakovat, že to je jejich zákonná

povinnost – vymáhat „drobné“ dluhy za místní poplatky, pokuty či jízdné, jak mohou chtít po ostatních občanech, aby tyto služby dále platili?

Novela nyní putuje do Senátu. Svaz apeluje na senátory, aby návrhy na nedomyšlenou dluhovou amnestii odmítli.

*Mgr. Martin Pikous
Legislativní a právní sekce*

Evropská unie
Evropský sociální fond
Operační program Zaměstnanost

Projekt CSS po pěti letech končí

Po pěti letech končí projekt Svazu – Centra společných služeb (CSS). Měl za cíl zefektivnit veřejnou správu a v území nastartovat nové možnosti spolupráce obcí. Jsme na jeho konci a můžeme konstatovat, že se mu to povedlo.

K 28. 2. 2021 byl projekt Centra společných služeb definitivně ukončen. Z 83 CSS již má 11 z nich za sebou povinnou roční udržitelnost. Zbýlých 72 CSS přešlo do povinné roční udržitelnosti od ledna 2021 a teď už je jen na obcích a městech, zda si tyto námi proškolené pracovníky budou chtít na svých centrech udržet a jakými úkoly je v budoucnu pověřit.

A co se tedy povedlo?

- Obce a města mají v území k dispozici zkušeného a proškoleného pracovníka, kterého znají a mohou se na něj spolehnout.
- V mnoha územích se starostové setkávají i nadále bez nutnosti plnit podmínky projektu, i když v dnešní době spíše on-line.
- Podařilo se zahájit nejen sdílení zkušeností mezi obcemi, ale i mezi dobrovolnými svazky obcí a jejich CSS. Díky projektu se jednou ročně všechna zapojená CSS sjela na jednom místě a jejich pracovníci mohli sdílet své zkušenosti. A víme, že ke sdílení dobrých praxí dochází i mimo tato setkání. CSS mají zájem si sdělovat zkušenosti a vědí, že je lepší se optat u sousedů, jak danou věc řeší, a inspirují se přitom i v dalších oblastech. Proč by měla začít řešit obtížně věc od začátku, když už v jiném CSS to funguje. Navíc tato neformální setkání jsou vždycky ta nejlepší.
- Zefektivnila se veřejná správa.
- Naplno se rozjela meziobecní spolupráce.
- Ušetřila se spousta finančních prostředků obcí za společné nákupy a veřejné zakázky.
- Obce nakupují zařízení společně a půjčují si je. Nemusí tak mít každá obec štěpkovač, stroj na opravu výtlačků v cestách nebo zázemí pro kulturní akce.
- Vznikla svazková škola.
- Plánuje se svazková jídelna.
- CSS zajistilo pro DSO vlastní vodovod.
- Řeší se společně sběr odpadů.
- Začalo jezdit mnoho pojezdových prodejen.
- DSO podporují své nemocnice a místní lékaře.
- Podpořila se lokální ekonomika a místní producenti.
- Zlepšila se propagace svazků a vzniklo spousta kulturních příležitostí, které sblížují

nejen zástupce obce, ale hlavně obyvatele obcí sdružených ve svazcích.

- Podařilo se na většině krajů založit dotační programy, které podpoří činnosti DSO.
- Projekt tak přinesl spoustu hezkých příkladů dobré praxe, o kterých se dočtete v publikaci Svazu měst a obcí ČR – **Příklady dobré praxe ve spolupráci DSO**. Najdete ji na webových stránkách Svazu.

Co dál?

Hlavní myšlenkou našeho projektu byla administrativní podpora obcím a rozvoj meziobecní spolupráce. Povinností CSS bylo uspořádat 2x ročně setkání svých starostů. Začátky určitě pro mnohé z nich nebyly lehké a ještě teď se někdy setkávají se starosty, kteří v CSS nevěří, neradi zavádějí novoty a jsou spokojeni, tak jak to mají zavedené. Není jich už ale mnoho. Mnozí z nich naopak pochopili, že CSS je pro ně důležité, že jim vlastně kryje záda. Mohou pracovníkům kdykoliv zavolat a když něco nevědí hned, tak jim to zjistí obratem. Starosta tak nemusí trávit hodiny hledáním, jak se sepiše pracovní smlouva nebo jak je to se zveřejněním na úřední desce a se spoustou dalšího.

Doposud obce tato administrativní a další podpora ze strany CSS nic nestála a teď je jen na starostkách, starostech a zastupitelstvech,

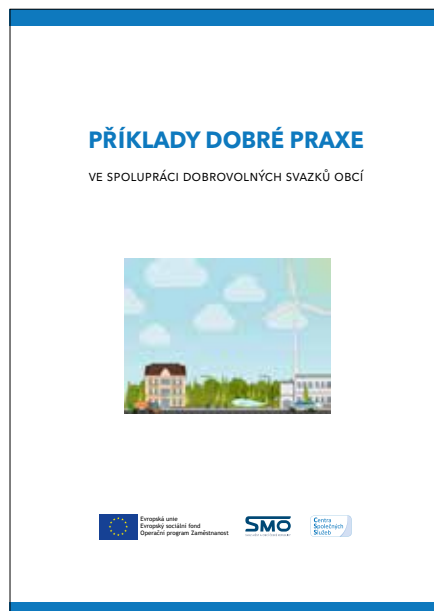
zda si budou chtít své zkušené a proškolené pracovníky CSS v území udržet, i když je to bude stát zvýšení členského příspěvku DSO nebo jinou poskytnutou podporu. Už je jen na nich, aby si spočítali, kolik zaplatí na členském příspěvku za rok, ale také jaký je přínos takového centra pro jejich obce, kolik jim ušetří času a hlavně finančních prostředků obce. Podle ohlasů z území jsou CSS skvělým způsobem spolupráce a důležité jsou i pro usnadnění orientace ve stále narůstající administrativě.

Trochu statistiky

- V projektu bylo celkem 83 center společných služeb, tzn. do projektu se zapojilo 83 dobrovolných svazků obcí napříč Českou republikou.
- Projektu se účastnilo 1727 obcí a měst.
- Přímou i nepřímou se dotkl více jak 2 milionů obyvatel.
- CSS poskytlo obcím přes 202 000 služeb a rad.
- Díky projektu získalo 383 osob pracovní místo a bezplatné vzdělávání.
- Bylo vytvořeno 1626 projektů DSO.
- Na jednom projektu DSO v průměru spolupracovalo 14 obcí.
- Průměrná částka projektu DSO byla 969 tisíc Kč.
- CSS vytiskla celkem 157 675 kusů informačních zpravodajů.
- Informační zpravodaje CSS byly staženy celkem 43 504krát.
- Uskutečnilo se celkem 737 setkání starostů.
- Průměrně se setkání zúčastnilo 76% starostů DSO.
- Kvalita služeb CSS byla starosty hodnocena známkou 1,2.
- Rozsah nabídky služeb CSS starostové hodnotili známkou 1,3.
- Zaměstnanci CSS se zúčastnili zdarma 72 školení, tj. 366 hodin školení.
- Projektový tým na vzdělávací akce najel 25 636 km.

Děkujeme všem CSS za spolupráci a přejeme jim mnoho úspěchů při další činnosti CSS!

Ing. Pavla Doležalová
Sekce pro projekty a inovativní přístupy

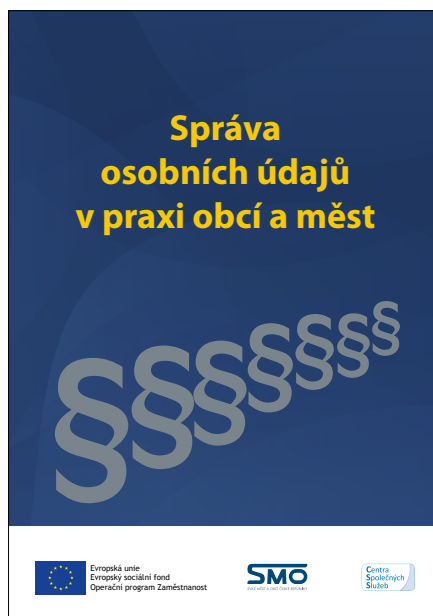
Ohlédnutí za aktivitami právního týmu CSS

Nedílnou součástí projektu CSS tvořil jeho právní tým. K aktivitám právního týmu CSS byly v průběhu realizace projektu přidávány další činnosti a služby, po kterých byla ze strany jednotlivých CSS a jejich členských obcí poptávka, např. GDPR.

V každém CSS pracovníci pomáhali členským obcím dobrovolných svazků obcí s jejich běžnou agendou, a to od dotačních projektů, až po poradenství při výkonu samostatné působnosti obce. Široká škála poskytovaných služeb, kterou nabízeli pracovníci CSS, byla ze strany Svazu zaštiťována právním týmem, na který se pracovníci CSS mohli v průběhu celého projektu obracet se svými právními dotazy. Poradenství právního týmu probíhalo jak e-mailem, tak osobně a telefonicky. Pracovníci CSS, resp. i zástupci členských obcí, se nejvíce dotazovali na otázky hospodaření obce, pravomoci orgánů obce, svobodný přístup k informacím a veřejné zakázky.

V rámci projektu CSS byla velká pozornost věnována i vzdělávání. V informačním systému CSS, který sloužil jako pracovní online prostředí pro výměnu informací, sdílení dokumentů a nutnou administrativu projektu, byly vytvořeny e-learningy k oblastem, které obce nejvíce zajímaly, tedy problematika zákona o obcích, veřejná správa, GDPR a veřejné zakázky. Mimoto po celé České republice probíhaly desítky školení na různá témata, jako např. zákon o obcích, správní řád, autorská práva, rozpočtová odpovědnost, obecně závazné vyhlášky, svobodný přístup k informacím, archivnictví a spisová služba, GDPR, veřejné zakázky a další. Kdo se nemohl zúčastnit seminářů, mohl si v informačním systému kdykoliv pustit webináře k vybraným tématům. Možnosti vzdělávání byly opravdu široké a pracovníci CSS je hojně využívali.

Od roku 2018, s příchodem nové legislativy v oblasti ochrany osobních údajů, přibývaly též dotazy k této problematice. Na novou problematiku a následně vzniklou vlnu GDPR dotazů reagoval Svaz pohotově, a to po odsouhlasení poskytovatelem dotace zřízením pozice speciálních pracovníků, kteří řešili dotazy a konzulta-

ce přímo k GDPR. Byly vypracovány vzorové postupy a doporučení, která mohla jednotlivá CSS využít. O školení a semináře týkající se ochrany osobních údajů byl velký zájem s ohledem na tehdejší aktuálnost tohoto tématu a neustále se vyvíjející výklady Úřadu pro ochranu osobních údajů. K tématu GDPR vznikla dokonce i pracovní skupina, která pokračovala v činnosti i po ukončení klíčové aktivity k GDPR v rámci projektu CSS a která pokračuje i po ukončení celého projektu CSS v rámci struktury Svazu. V rámci spolupráce Ministerstva vnitra a Úřadu pro ochranu osobních údajů vznikla publikace *Správa osobních údajů v praxi obcí a měst*, která poskytuje doporučení při řešení nejčastějších problémů obcí při aplikaci GDPR.

V rámci prodloužení projektu CSS byly vytvořeny dvě nové aktivity – Meziobecní spolupráce a Veřejnoprávní smlouvy. U aktivity **Meziobecní spolupráce** sbíral Svaz data z jednotlivých dobrovolných svazků obcí týkající se ověření fungování meziobecní spolupráce v praxi. Jednotlivým CSS (resp. DSO) byla předkládána

doporučení sestavená na základě dlouholetých zkušeností Svazu a vycházející též z metodiky Ministerstva vnitra k meziobecní spolupráci. Svaz porovnával tato doporučení s fungováním konkrétních DSO zapojených v projektu CSS. Výsledek aktivity Svazu byl zpracován do *Souhrnné zprávy o fungování DSO v rámci projektu CSS ve vazbě na aktuální koncepční záměry Ministerstva vnitra a doporučení v oblasti meziobecní spolupráce*.

Ačkoliv jednotlivá DSO původně vznikla za různými účely, v průběhu let tak, jak se rozšiřovala jejich členská základna i spektrum jejich činností, vypracovala se do formátu víceúčelových svazků. DSO zajišťují pro členské (a v některých případech i pro nečlenské obce) různé služby. Nejčastěji se jedná o GDPR, zpracování žádostí o dotace a různé formy poradenství. Dle výsledků, k nimž jsme dospěli, lze říci, že meziobecní spolupráce je vhodným nástrojem pro další rozvoj obcí a měst. Princip sdílené služby či aktivity ve smyslu meziobecní spolupráce šetří finance, čas i lidské síly.

Výstupem aktivity **Veřejnoprávní smlouvy** se stala *Zpráva o stavu veřejnoprávních smluv na území DSO*, která analyzovala činnost členských obcí dobrovolných svazků obcí na úseku přenesené působnosti a následně vyhodnotila efektivnost veřejnoprávních smluv.

Pomyslným završením aktivit projektu CSS se stal návrh legislativních úprav zákona o obcích. Právní zakotvení meziobecní spolupráce spočívající zejména ve zřízení tzv. společenství obcí a sdíleného úředníka, formou novely zákona o obcích, byl projednán v mezirezortním připomínkovém řízení. I s ohledem na aktuální „covidovou situaci“ je však legislativní proces této novely dočasně pozastaven.

Veronika Svobodová
Sekce pro projekty a inovativní přístupy

Proč se náš úřad zapojil do projektu ESO?

Veřejná správa spotřebovává veřejné prostředky, je proto potřeba ji dělat efektivně, úsporně a kvalitně. Díky akreditovaným školením projektu ESO jsme ušetřili přes milion.

Řešení povinného vzdělávání

Jako vedoucí úřadu mám úředníky ročně vyslat na šest kurzů povinného vzdělávání podle zákona č. 212/2002 Sb. Náklady na školení pro naše úředníky jsou v našem malém městě přes milion ročně. Jde mi proto o to, aby to byly kurzy dobré, s kvalifikovaným lektorem a našim zaměstnancům přinesly užitek. S kolegy tajemníky v našem kraji si i hodnotíme dostupná školení a agentury a dáváme si varování, kam naše úředníky neposlat, protože úroveň některých agentur nebo školitelů je někdy velmi špatná. Na jednom školení bylo středobodem fakticky jen občerstvení, oběd a konverzace s lektorem, osvědčení se rozdala hned v úvodu a já nevěřícně sledoval, jak už v průběhu kurzu vyrážejí úředníci z jiných měst na nákupy. V našem kraji tedy na tento kurz už žádný kolega tajemník úředníky nevyšle.

Úspora veřejných prostředků

Projekt ESO mne zaujal tím, že umožňuje proškolení úředníky na kurzech akreditovaných Ministerstvem vnitra a pro úřady je účast zdarma. Nejprve jsem si kurz vyzkou-

šel a koncept projektu probral i s organizátory. Zaujalo mne, že vybrali dobré lektory a že úroveň kurzů je dobře hlídána, i kvůli nutnosti vše dokumentovat pro unijní dotaci.

V roce 2019 jsme s kurzy začali a už v tomto roce jich naši úředníci absolvovali 207, což při nákladech na průměrný kurz (2600 Kč) je úspora 538 tisíc. V roce 2020 i přes covid-19 (ale vlastně i díky tomu, že jsme kurzy využívali při střídání skupin a home office) absolvovali 259 kurzů z projektu a loni tedy úřad v Dobrušce ušetřil 673 tisíc korun. Zejména v situaci nejistoty stavu veřejných prostředků při pandemii jde o výraznou pomoc chodu úřadu.

V Královéhradeckém kraji se na úřadech ušetřilo 10 milionů

Projekt jsem doporučil hned v počátku i kolegům v Královéhradeckém kraji a opakovaně jsme jej diskutovali na krajských setkáních tajemníků, máme zde totiž velmi dobrou spolupráci v rámci Sdružení tajemníků

městských a obecních úřadů ČR. Číslo v našem kraji hovoří jasně, úředníci zde absolvovali z projektu přes 4000 kurzů, což představuje úsporu přes 10 milionů korun. Tím, že větší na kurzu je i jako webinář, nebo lektor přijede na úřad, se ušetří i další nemalé prostředky na cesty úředníků.

Nejde ale jen o úsporu rozpočtu, ale i o vysokou úroveň kurzů, lektori obvykle školili i pro jiné agentury stejné kurzy. Některé jsou specializované, ale například na školení na správní řád, zákon č. 106/1999 Sb. nebo zákon o obcích můžeme vyslat celý úřad. Není potřeba žádná složitá registrace, úředníci se mohou přihlašovat na školení sami. Tato školení je tedy velmi vhodné využít. Nebo spíše můžeme věc postavit obráceně, pokud někde kurzy úředníci nevyužívají, mělo by se vedení měst ptát, proč se úřad do projektu více nezapojil.

*JUDr. Jan Šťastný, MPA
tajemník městského úřadu Dobruška
specialista na komunikaci s cílovou skupinou
a lektor projektu ESO*

T A
Č R

Co mohou udělat města a obce ve prospěch dostupnosti a udržitelnosti bydlení na svém území?

S kvalitou života ve městech a obcích je úzce spojena i problematika dostupnosti bydlení a jeho ekonomické, sociální i environmentální udržitelnosti. V rámci výzkumného projektu „Dostupné a udržitelné bydlení ve strategickém plánování sídel“ (TA ČR č. TL01000143) bylo navrženo 30 opatření, která mohou prostřednictvím strategických plánů zavést města a obce na podporu dostupnosti a udržitelnosti bydlení na svém území. Jaká opatření to jsou a jak s nimi pracovat?

Z hlediska veřejné správy nespočívá právo na bydlení v mandatorním zabezpečení bydlení pro každého, ale v povinnosti veřejného sektoru vytvářet pro občany podmínky, kdy jim ekonomické a sociální prostředí usnadňuje opatřit si bydlení svobodně a přiměřeně svému životnímu

stylu a možnostem. Základním úkolem bytové politiky je tedy stanovit, jaké jsou (obecně i pro dané období) nejdůležitější cíle tohoto systému, harmonizovat zájmy a role jeho aktérů, stanovit pravidla, kterými se systém řídí, a definovat nástroje správy, kterými vedle státu dis-

ponují především samosprávy. Škála možných intervencí je pestrá, je z čeho vybírat. Klíčové pro efektivní využití této škály však není výběr samotný, ale spíše vzájemné sladění vybraných nástrojů a opatření s cílem eliminovat tržní selhání, zlepšovat dostupnost bydlení i jeho kvalitu.

To vše s vědomím, že bydlení je v našem kontextu chápáno současně jako tržní investiční statek i jako mandatorní sociální potřeba.

30 opatření a jak rozumět tabulce

Tabulka zobrazuje přehled opatření působících ve prospěch dostupnosti a udržitelnosti bydlení. Některá jsou plně v rozhodovací pravomoci samospráv (např. 1., 2., 3. analýzy či 4. zdůraznění významu bydlení v strategickém plánu), jiné mají návaznost na státní legislativu (25. úprava stavebních předpisů nebo 23. rozšíření právních forem bytových společností). Část opatření vyžaduje posun v lokálním politickém nastavení (6. sociální mix, 12. regulace neměstotvorných aktivit) nebo i v celostátní legislativě (26., 27. vyšší zdanění nemovitostí jako investic oproti nemovitostem určeným na vlastní bydlení). Většina z uvedených 30 opatření je ovšem využitelná poměrně rychle a jsou již používány v zahraničí i na některých místech v České republice.

Uvedená opatření mají různorodý vliv. Některá působí přímo na zvýšení dostupnosti bydlení skrze zvýšení nabídky bytů (např. 8. výstavba sociálních bytů) či na efektivnější využití již existujícího bytového fondu (13. využívání majetku obce, 15. sdílené bydlení). Jiná opatření pomáhají udržitelnosti bydlení a bytového fondu, a to v poloze environmentální (19. dotace řešení žádoucích pro životní prostředí), ekonomické (10. šetření nákladů na bydlení skrze energetický management), sociální (14. management nájmu) i kulturní (17., 18. dotace ve prospěch žádoucího užívání).

Specifickým bodem je řízení a organizační zabezpečení žádoucích agend tak, aby bylo bydlení dostupné a udržitelné nejen na papíře, ale i skutečně realizovatelné. Implementace je velice často momentem, kdy hezky nastavené priority selžou. Tabulka proto označuje i taková opatření, která mají vliv právě na management dané problematiky. Patří sem koncepce obecně (např. 4. strategický plán) i závazné dokumenty (24. územní plán s regula-

ci), finanční zabezpečení (16. fond rozvoje bydlení), organizační zabezpečení (21. veřejný developer) i širší spolupráce (22. PPP projekty). Pro zajištění podpory veřejnosti má zásadní význam hmatatelné vnímání pozitivních dopadů (9. revitalizace veřejných prostor, 7. budování dobré adresy, 30. zhodnocení pozemků) i nastavení celkové kultury, včetně preferovaných hodnot (1., 2., 3. důvěryhodné analýzy, 20. projekty s důrazem na kvalitu). Je zřejmé, že žádné opatření není všelékem, jenž řeší všechny potíže samospráv a jejich občanů. Velice účinná může být ovšem vzájemná kombinace různě působících opatření a tvorba synergií.

Příklad – Opatření „5. aktivní bytová politika“ a její vazby na jiná opatření

V jádru opatření č. 5. aktivní bytová politika je postoj města či obce vůči situaci na trhu s bydlením a ochota intervenovat. Předpokladem je vnitřní nastavení představitelů i občanů, jejich hodnotový systém,

č.	opatření	možné propojení na kapitoly či proces strat. plánu	vliv na dostupnost	vliv na udržitelnost				vliv na mgt zabezpečení	„vybrané příklady vazeb na jiná opatření“
				žp	ekon	socio	kult		
1	Audit bytového fondu	analýzy						x	2, 3, 5, 10, 13, 15, 16, 19, 28
2	Demografická studie	analýzy				x		x	1, 3, 5, 8, 15, 29
3	Sociální studie	analýzy				x		x	1, 2, 6, 7, 11
4	Zdůrazněné postavení místní politiky bydlení ve strategickém plánu	priority – podpořené	x					x	7, 8, 12, 16, 21, 28
5	Aktivní bytová politika	priority – podpořené	x					x	1, 2, 3, 4, 16, 21, 30
6	Politika sociální a demografické diverzity (tzv. sociální mix)	priority – podpořené	x		x	x			4, 5, 8, 11, 15, 24
7	Strategie goodwill/dobrá adresa	priority – podpořené				x	x	x	4, 9, 11, 17, 18, 20, 24, 25
8	Výstavba sociálních bytů	priority – podpořené	x			x			1, 2, 3, 15, 30
9	Revitalizace veřejných prostor a rozšiřování modro-zelené infrastruktury	priority – podpořené		x			x		7, 19, 20
10	Energetický management bytových domů	priority – podpořené		x	x				1, 16, 19, 21, 25
11	Podpora komunitních aktivit	priority – podpořené				x	x		2, 3, 7
12	Regulace neměstotvorných podnikatelských aktivit	priority - zamezené				x	x		6, 13, 17, 18, 19, 28
13	Krátkodobé využívání majetku obce	implementace	x		x			x	11, 14, 15
14	Management nájmu z bytového fondu	implementace	x		x	x		x	1, 2, 3, 5, 8, 13
15	Podpora sdíleného bydlení	implementace	x		x	x			2, 5, 8, 11, 25
16	Fond rozvoje bydlení	implementace	x		x			x	1, 4, 12, 14, 21, 26, 27
17	Dotace podporující užívání domů	implementace	x		x		x	x	1, 7, 10, 16, 18, 27
18	Dotace na opravy užívaných domů	implementace			x		x	x	1, 7, 10, 16, 17, 27
19	Podpora individuálních environmentálních opatření v obci	implementace		x				x	7, 9, 10
20	Architektonické soutěže či jiný způsob výběru s důrazem na kvalitu	implementace					x	x	7, 16, 21
21	Institut veřejného developera	implementace						x	4, 8, 9, 16, 20, 24, 30
22	Projekty na bázi PPP	implementace			x			x	4, 5, 23, 24, 30
23	Podpora nových právních forem bytových společností	implementace	x					x	5, 15, 17
24	Územní plán s regulačními prvky	související dokumenty	x	x			x	x	4, 8, 9, 21, 30
25	Úprava stavebních předpisů	související dokumenty					x	x	11, 15
26	Zdanění zahraničních investic, resp. dalších než prv- ních nemovitostí	související dokumenty	x		x	x			4, 7, 21, 28
27	Restriktivní zdanění nevyužívaných prázdných bytových domů	související dokumenty	x		x		x		1, 7, 12, 16
28	Regulace cestovního ruchu na platformách sdílené ekonomiky	související dokumenty	x		x	x			1, 7, 25, 26, 29
29	Adekvátní ochrana práv nájemníků	související dokumenty	x			x			2, 3, 5, 12, 23, 28
30	Zhodnocení pozemků obce	podporný dopad			x				4, 5, 8, 16, 21, 23, 24

vspělost politických dohod i kvalita řízení problematiky bydlení. K vnějším projevům patří postoj k novým investicím (rozšiřování obecního majetku) i privatizaci (zmenšování obecního majetku), existence, či naopak absence pravidel k posouzení (ne) vhodnosti záměru a míra tolerance vůči spekulativním obchodům.

V primární rovině jde o správu bytového fondu. Ta ovšem vyžaduje nejen existenci a další budování bytového fondu (například 8. sociální bydlení, 13. využívání obecního majetku), ale také kvalitní data vyhodnocované průběžně a v souvislostech (1., 2., 3. analýzy) a závaznou proklamaci toho, že město či obec o intervence skutečně stojí (4. strategický plán, 24. územní plán, 25. stavební předpisy). Organizační zabezpečení realizace tohoto opatření může být opřeno například o 21. institut veřejného developera, 23. nové právní formy bytových společností, 16. fond rozvoje bydlení či různé dotační mechanismy (17., 18., 19.). Správa vlastního obecního majetku může být zároveň efektivně podpořena opatřeními jako 29. adekvátní ochrana práv nájemníků, 15. podpora sdíleného bydlení či 27. restriktivní zdanění neužívaných bytů.

Z uvedeného příkladu je zřejmé, že opatření 5. aktivní bytová politika je široce definovaným opatřením, které má politický charakter, vysoké nároky na informovanost i management města či obce a dalekosáhlé dopady na dostupnost a udržitelnost bydlení v lokalitě – a to v každém případě, ať už bude či nebude uplatňováno. I takto široce definované opatření je ovšem nutno vhodně kombinovat s jinými nástroji.

Výběr opatření dle specifických problémů měst a obcí

Neexistuje žádné zázračné opatření, které by problémy s bydlením definitivně vyřešilo. Rovněž neexistuje žádná kombinace opatření, která by byla univerzálně přijatelná pro všechna města a obce. Mezi obecně platná opatření je možné zařadit jen některá – zajištění relevantních podkladů skrze analýzy (1., 2., 3.), nadřazené postavení politiky bydlení v strategickém plánu (4.) nebo budování veřejných prostranství, včetně modro-zelené infrastruktury (9). Prakticky všechna ostatní opatření je nutno zvážit v kontextu konkrétní obce.

Prvním klíčem pro rozhodování o konkrétní kombinaci zvolených opatření může být stupeň a velikost města či obce. Je zřejmé, že velké obce s rozšířenou pů-

sobností mají mnohem více možností než malé obce bez vlastního úřadu, i tak ovšem disponují méně možnostmi než města krajská. Obecně lze říci, že čím je město či obec větší, tím větší škálu opatření může využít. Zároveň ovšem musí vynaložit větší úsilí na dobré nastavení a vzájemnou koordinaci těchto opatření. S velikostí města či obce roste význam koncepčně-regulativních nástrojů, jako jsou strategický plán (4), územní plán (24) a stavební předpisy (25), a to zejména z hlediska nároků na jejich koordinaci a kvalitu managementu ve veřejné správě související s implementací.

Zejména pro velká města platí, že bytová politika nemusí být ve všech čtvrtích stejná. Příkladem je opatření č. 28 regulace cestovního ruchu na platformách sdílené ekonomiky (například AirBnB). Zatímco například historické centrum Prahy může profitovat z omezení těchto platform, v okrajových částech mohou naopak těžit z jejich podpory. Cílené zavedení tohoto opatření pak pomůže Praze jako celku k lepší redistribuci turistů a přispěje k zachování obytných funkcí v (pro turisty) vysoce atraktivních lokalitách i k zlepšení ekonomiky ve čtvrtích, které by jinak turisté obcházel.

Druhým klíčem je situace konkrétního města či obce a jejich reálné potřeby. I kdyby velikost a stupeň byly stejné, přesto nastaví bytovou politiku rostoucí obec v suburbánním zázemí Brna docela jinak než venkovská obec ve strukturálně postiženém regionu. Pro obce čelící vysokému tlaku investorů a přistěhovalců mají zásadní význam jasná pravidla a regulace nové výstavby (24. územní plán, 25. stavební předpisy). Obce sloužící jako „noclehárna“ mohou těžit z budování služeb a posilování komunity (11. podpora komunitních aktivit). Přímé dotace na obnovu bytového fondu (17,18) mohou působit preventivně zejména v obci čelící odchodu lidí a pozvolné degradaci.

Proč řešit bydlení prostřednictvím strategického plánu

Pro všechny typy měst a obcí platí jedna společná zásada. K výběru adekvátních opatření a nastavení optimální kombinace je nutná nejen politická ochota představitelů, ale i větší angažovanost místních aktérů, efektivnější mezisektorová spolupráce a koordinace mezi lokálními autoritami a dalšími zainteresovanými subjekty. Toto je hlavní důvod, proč je k nastavení bytové politiky vhodné využít strategický plán.

Zatímco územní plán je zaměřen na optimální fyzické uspořádání aktivit v lokalitě, strategický plán je dokumentem ideálním pro hledání ideového konsenzu a rozvojových priorit, nastavení široce akceptovaných cílů i rámce pro jejich implementaci. Jde o dokument s vyhovující strukturou (vize > strategie > politika > opatření) a mezioborovým charakterem (umožňuje pokrýt všechny čtyři aspekty udržitelnosti dle *Ženevské Charty OSN o udržitelném bydlení*), který klade důraz na organizační zabezpečení navrhovaných směrů rozvoje (propojení na implementaci). Zároveň strategický plán poskytuje nezanedbatelnou flexibilitu výrazových prostředků, skrze kterou oslovuje široké spektrum aktérů a usnadňuje diskusi. Povýšení problematiky dostupnosti a udržitelnosti bydlení na úroveň hodnotové priority (jako jsou například pojmy trvalá udržitelnost, sociální koheze či konkurenceschopnost) vytváří ve struktuře strategického plánu předpoklad k tomu, aby byly všechny rozvojové záměry a budoucí projekty posuzovány optikou toho, jak dostupnost a udržitelnost bydlení podporují či naopak oslabují.

Tabulka uvádí i to, jak jsou jednotlivá opatření propojena se strategickým plánem, resp. s procesem jeho tvorby. Lze v ní najít opatření zaměřená na analytickou část (1., 2., 3. analýzy), stanovování priorit rozvoje (6. sociální mix, 10. energetický management či 8. sociální byty), nastavení rámce na zabezpečení implementace (16. fond rozvoje bydlení, 21. veřejný developer nebo 20. využívání architektonických soutěží) i opatření související s jinými dokumenty (například 24. územní plán, 28. regulace sdílených platform nebo některá opatření legislativní povahy).

Kde najít další podrobnosti o výzkumu a opatřeních

Výsledky výzkumu je možné najít v brožuře *Dostupné a udržitelné bydlení ve strategických plánech sídel – výběr klíčových zjištění a souvislostí*, která je zveřejněna na webové stránce Svazu – www.smocr.cz. Brožura obsahuje krátký přehled hlavních zjištění o současném trhu s bydlením a o bytové politice v ČR, seznam 30 opatření a jejich krátké charakteristiky. Svaz také připravuje ve spolupráci s ČVUT a dalšími zainteresovanými stranami několik informačních aktivit, které budou propagovány obvyklým způsobem a v adekvátním časovém předstihu.

Lucia Dobručková
Fakulta architektury ČVUT v Praze

Chytrá řešení: Sdílení dobré i špatné praxe

Projekt s holandským partnerem VNG nabízející informace o financování chytrých inovativních řešení z evropských zdrojů postoupil do další fáze. Během zimních měsíců jsme doladili program našich kurzů a v půli dubna se poprvé experti z ČR i Holandska a zástupci měst a obcí i setkali. Zatím sice jen v on-line formě, ale doufáme, že na podzim už to půjde i osobně.

Jaká jsou očekávání a jaké praktické dovednosti si chtějí účastníci z jednotlivých kurzů odnést, se Saša Kocková zeptala několika ze zúčastněných zástupců měst a obcí.

Například **Michal Bačovský ze Žďáru nad Sázavou** chce pro své město najít inspirativní projekt z oblasti energetiky nebo nemotorové dopravy, jako např. sdílení kol či úschovnu, a také ho budou zajímat možnosti modro-zelené infrastruktury. V této oblasti už začali sami projektem zelené střechy. Plus vidí v možnosti prozkoumat technické a provozní parametry inspirativního projektu a navrhnutí jeho přenosu do podmínek Žďáru nad Sázavou – tzn. nevymýšlet již vymyšlené, ale

ření a připomínek zahraničních znalců k navrhovanému projektu. Cílem je žádost o investiční peníze u EIB nebo EBRD.

Týmoví kolegové v projektu **Vít Král a Miloš Prokýšek reprezentující města Milevsko a Písek** si o projektu slibují získání nových vědomostí o využití finančních zdrojů EU a o podmínkách čerpání těchto zdrojů v rámci ČR. Dále pak je bude zajímat systém financování celého životního cyklu projektů tedy zajištění předprojektové dokumentace i lidských zdrojů, udržitelnost a moderní komunikační nástroje pro informování veřejnosti. Důležitým tématem je pro ně rovněž spoluúčast soukromých subjektů a nedotačních finančních zdrojů, obecněji princip ví-

Svazek obcí Východní Krkonoše spojují i cyklotrasy

řeší. To jsou největší překážky, na které nyní naráží. Nevědí, na koho se v oblasti „smart“ projektů obracet, zda se jedná opravdu o odborníky nebo jen lidi využívající neznalosti zadavatele.

„Pokud bychom mezi jednotlivými obcemi/DSO dokázali sdílet úspěšně dokončené projekty a jejich dodavatele, bylo, by to pro nás největším přínosem,“ říká **Jakub Rus**.

Naučit se metodiku zpracování projektů od analýzy, přes studii až po realizaci, příklady dobré praxe či způsoby a možnosti financování jsou hlavními cíli účasti **starosty Býčkovice Davida Matušky**. „Pro naši obec čítající 300 obyvatel je nutná finanční podpora a spoluúčast pro většinu realizovaných projektů,“ říká starosta Matuška.

Stavba zelené střechy ve Žďáru nad Sázavou

naopak převzít již ověřenou praxi, což se týká i přípravy kvalitní dokumentace k zamýšlenému projektu nebo získání vyjád-

řed zdrojového financování. V rámci projektu očekávají kromě faktických informací především sdílení dobré i špatné praxe ze strany holandského partnera a současně mezi samotnými účastníky z českých měst a obcí.

Jakub Rus ze Svazku Východní Krkonoše si také slibuje od projektu především sdílení dobré praxe a inspiraci pro další připravované projekty mimo oblasti, které aktuálně u nich

Podnikatelský park Milevsko

BÝČKOVICKÁ STOPA 2021 – malý průvodce participativním rozpočtem

ZANEČEJTE V BÝČKOVICÍCH SVOU STOPU.

JAK? JE TO JEDNODUCHÉ...

NAVRHŇTE, CO BYCHOM MOHLI V NAŠÍ OBCI VYBUDOVAT, USPOŘÁDAT, POSTAVIT NEBO ZLEPŠIT. MY VÁM SE VŠÍM POMŮŽEME.

PARTICIPATIVNÍ ROZPOČET ZNAMENÁ ZAPOJENÍ OBČANŮ DO ŽIVOTA V NAŠÍ OBCI!
Jak to funguje?

 OBECNÍ ÚRAD UVOLNÍ ČÁST ROZPOČTU (V NAŠEM PŘÍPADĚ CELKEM 100.000,- Kč)	 LIDÉ PŘÍJOU S NÁPADY, CO VYLEPŠÍ (občané již od 15ti let)	 NÁRHY ODEVZDAJÍ PÍSEMNĚ
 PRODEBATUJÍ JE SE SOUSEDY	 A BUDOU O NICH HLASOVAT	 VÝSLEDEK BUDE SLOUŽIT VŠEM

Koordinátorem celé akce je starosta obce, Mgr. David Matuška, na kterého se můžete obrátit s žádostí o pomoc či radu.

Možnost, jak zapojit občany Býčkovice

Vybudování Centra společných aktivit včetně nové knihovny v Jeseníku

Valašské Meziříčí – návrh náměstí

Markéta Bartáková, vedoucí Oddělení strategického rozvoje a cestovního ruchu města Jeseník, říká, že od projektu očekávají zejména načerpání inspirace, sdílení zkušeností, příklady dobré, ale i špatné praxe. Chtějí se také dozvědět, jaké možnosti nabízí dotační programy Evropské unie v oblasti inovativních pro-

Posledním z dotázaných byl i zástupce **Valašského Meziříčí Daniel Šulák, vedoucí oddělení rozvoje města.** „Chceme se od západu naučit spoustu věcí, jak vést velké kampaně pro prospěšné akce, jako je např. kampaň *Ukličme Česko, jak realizovat nové projekty s důrazem na Smart opatření. Důležitá je i spolupráce s neziskovým či*

Další setkání a hledání možných receptů pro města a obce jsou před námi

V polovině dubna jsme se tedy poprvé sešli v on-line prostředí. Při přivítání účastníků o svých zkušenostech s chytrými projekty promluvila i výkonná ředitelka Svazu Radka Vladyková. S prosazováním inovativních, a dalo by se říct i nezvyklých řešení třeba veřejného osvětlení, má z pozice bývalé starostky Jesenice u Prahy bohaté zkušenosti.

Plné moderních přístupů a inovací byly prezentace holandských partnerů dokumentující pokrok v plánování života občanů v nizozemských sídlech i smart myšlení jejich vedení.

První on-line setkání potvrdilo zájem českých zástupců měst a obcí o sdílení dobré praxe, o informace ohledně financování a možnostech čerpání z evropských zdrojů, ale i o metodiku přípravy chytrých projektů. Klíčovou oblastí je hledání příkladů, jak posilovat kapacitu, znalosti a spolupráci.

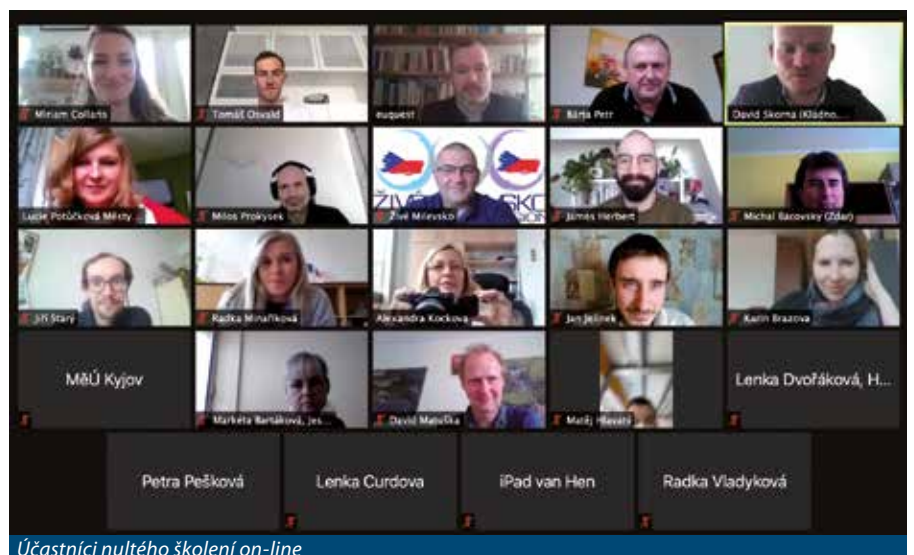
Pohled na město Ústí nad Labem

jektů. A očekávají také, že výstupy projektu budou směřovány nejen směrem dolů, ale i nahoru. Tedy k ministerstvům a jiným orgánům, které směřují příslušné finance do území.

podnikatelským sektorem, je toho hodně, co bychom chtěli nasát a přetavit do úspěšných realizací našich projektů.“

Termín příštího školení je 25. května 2021, další bude koncem června.

Co očekávají od účasti v projektu kolegové z **Ústí nad Labem píše Jiří Starý, vedoucí oddělení řízení ITI:** „Každopádně nás s kolegou zajímají možnosti financování chytrých řešení, příklady dobré praxe, jak o nich v nějaké komplexnější podobě přemýšlet, a možná ještě více příklady špatné praxe, jak o nich naopak nepřemýšlet a čemu se vyhnout. Klíčové je pro nás hledání nástrojů a přístupů pro komunikaci s politickou reprezentací o smart řešeních a rovněž jaké chytré nástroje využívat pro komunikaci s veřejností, tak aby pro ně bylo atraktivní se více zajímat o dění ve městě a o strategické plánování a aby pro nás bylo snazší jim dávat zpětnou vazbu.“

Účastníci nultého školení on-line

Do naší pravidelné rubriky tentokrát přispěl **Jan Zeman, starosta obce Boršov nad Vltavou**, který se pochlubil originální divadelní hrou s ještě originálnějším názvem. Příběh vás jistě pobaví a ukáže, že problémy se dají řešit všelijakými cestami. A že životy starostů někoho zajímají, se podivil starosta obce Čeložnice **Jan Zbořil**.

Na počátku bylo psí hovno

Od podzimu 2010 jsem starostou obce Boršova nad Vltavou a velice často jsem řešil psí exkrementy na veřejných prostranstvích, dětských hřištích, chodnicích, což je jistě nekonečný příběh každého starosty. Na jaře 2012 jsem byl v bance, když mi zatelefonoval neodbytný občan stěžující si na velkého psa, který se mu před domem vykálel do přivezené fůry písku. Dožadoval se okamžitého řešení, protože v danou chvíli se pro něho psí výkal stal středobodem vesmíru. Hovor s ním jsem ukončil s požadavkem, ať psa vyfotí. Ani ve snu mne nenapadlo, že se tak stane. Hned druhý den mi přistála na stole fotografie ulevujícího si psa do hromady písku. Fotku jsem si chvíli prohlížel a náhle jsem si uvědomil, že písek je uložen na obecním pozemku, že nebylo požádáno o pronájem tohoto místa, že nebylo za užívání obecního pozemku zapláceno. Vystavili jsme fakturu ve výši 500 Kč. Při placení na sebe rozčilený občan vyzradil, že písek je ukradený z nedaleké pískovny a jako černá jízda byl i přivezen.

Vše se mu podařilo vyřešit za láhev rumu, a my po něm chceme peníze. V hlavě mi cosi secvaklo a věděl jsem, že to je skvělá zápleтка, kterou napsal sám život a během dvou týdnů byl na světě scénář původní divadelní hry Psí hovno. Tehdy se zrodil originální formát zahorčického návesního divadla:

a) jeviště je celá náves
b) diváci se přesunují za herci na jednotlivé scény
c) vedle herců dále hrají živá zvířata a dopravní prostředky
d) kulturní zážitek je spojen s klasickým letním večerním občerstvením

- Od té doby jsem napsal dalších sedm her (Zabili jsme Heydricha, Traktor, Dovolená za každou cenu, Upír ze Zahorčic, Král Šumavy, Honzíkova cesta, Přistání na Měsíci). Hrajeme na profesionálně osvětleném

a ozvučeném dvouhektarovém lehce zvládnutém prostranství s rybníčkem, kaplí, autobusovými zastávkami. Na jevišti se pohybuje okolo dvaceti nadšených herců, servis zajišťuje okolo třiceti pomocníků, podává se přeci večere. Hrát se začíná večer po setmění při průjezdu posledního autobusu a čtyři letní představení nám navštíví v součtu okolo tisícovky diváků. Nehráli jsme jenom v roce 2020, ale připravenou hru Mrazík v létě si snad stříhneme v létě roku 2021.

A jak to dopadlo s psími výkaly? Je jich mnohem méně! A tak díky jednomu psímu hovínku vzniklo netradiční divadlo, dala se dohromady parta sousedů, známých, kteří v sobě objevili skrytý talent, kterým dokážou zabavit ostatní.

*Jan Zeman
starosta obce Boršov nad Vltavou*

Překvapuje mě, že život starosty vůbec někoho zajímá

Nikdy by mě nenapadlo, že život starosty bude někoho zajímat. Vždyť starosta je osoba, která se tlačí na funkci jen kvůli penězům a teplému místu.

Já osobně jsem byl zvolený na funkci starosty v roce 2002. Do roku 2018 jsem funkci vy-

konával jako neuvolněný. Od roku 2018 vykonávám funkci jako uvolněný starosta. Když se ohlédnu zpět na období, kdy jsem vykonával funkci jako neuvolněný, říkám si, že to snad ani nešlo stíhat. Pracoval jsem u stavební firmy jako opravář strojů, zámečnický apod. Na různá jednání, která se sešla i tři za den, jsem se z pracovního oděvu převlékal do vycházkového na židli v dílně. Také si vzpomínám, že jsem různé dokumenty podepisoval na stavbě, kam za mnou přijí-

li různí projektanti apod. Jednou jsem před prodejnou COOP na parkovišti podepisoval nějaké rozhodnutí z Ministerstva životního prostředí. Jako neuvolněný starosta jsem neměl tolik času na studování různých zákonů a vyhlášek, které naši zákonodárci chrlí jak na běžícím páse. Proto doporučuji takovou funkci vykonávat pouze jako uvolněnou. Také po zdravotní stránce vykonávat neuvolněnou funkci není nejlepší řešení. Ten stres, který je s tím spojen, následná nespavost apod.

Nyní doufám, že mám vše pod kontrolou. V obci zaměstnávám jednoho pracovníka na údrž-

bu obce. S ním chodím pracovat i manuálně ven po obci, když mám kancelářské práce, jak se říká plné zuby. Čistíme pozemky od náletových dřevin, sečeme trávu apod. Je jasné, že v době mobilních telefonů lidé volají v různou denní i noční dobu. Ale na to si zvyknete.

*Jan Zbořil
starosta obce Čeložnice*

Právní poradna v současné době funguje již třetím rokem a v databázi je přibližně 2900 dotazů a odpovědí. Připomínáme, že každá členská obec má možnost mít až 11 individuálních přístupů. Chod právní poradny hradí v rozsahu pěti dotazů ročně na každou členskou obec Svaz. Veškeré odpovědi jsou stále upravovány, odpovídají aktuální legislativě. Hledejte na www.poradnaproobce.cz nebo na stránkách Svazu www.smocr.cz. V průběhu roku 2019 zavedla také nové služby – byla propojena s texty právních předpisů a novinkou jsou také automatické dokumenty (zatím vzory několika obecně závazných vyhlášek, smluv a záměrů). Aktuálně Poradnu pro obce využívá více než 3000 obcí a dobrovolných svazků obcí.

Zeptali jste se...

Obec bude schvalovat záměr prodeje obecních pozemků, na kterých je umístěna budova kravína soukromého vlastníka a rovněž jediná přístupová cesta k bývalému kravínu. Tyto pozemky byly historicky prodány různým majitelům, tzn. že budovy čtyř kravínů vlastní jiní majitelé a rovněž pozemky pod nimi vlastní různí vlastníci. Cílem je to dát do pořádku a zajistit přístup k budově. Jaký by měla starostka zaujmout postoj, když jde o budovy ve vlastnictví rodinného příslušníka – rovněž zastupitele? Jak postupovat, aby nemohl pozemky koupit spekulativně někdo jiný? Pozemky jsou bývalá obecní cesta, vede pod budovu kravína a dál do polí. Je vhodné uzavřít smlouvu o smlouvě budoucí, věcné břemeno v případě, že by obec chtěla po pozemcích vést např. kanalizaci nebo vodu? Je to na konci vesnice, kde není zřízena kanalizace ani vodovod.

Je-li pozemek a stavba na něm umístěná ve vlastnictví různých osob, je třeba reflektovat vzájemné předkupní právo těchto vlastníků vyplývající ze zákona. Vlastník kravína by tedy měl mít předkupní právo k pozemku, na kterém se stavba nachází.

Aby nevznikly pochybnosti o případném střetu zájmů, měl by být samozřejmě předem oznámen jistý „střet zájmů“ před samotným jednáním věci v zastupitelstvu obce, zároveň by měl být případný převod realizován za standardních podmínek, tj. za cenu, která je v místě a čase obvyklá.

Co se týče dotazu ohledně případného zájmu jiné osoby o tyto pozemky, platí náš závěr o zákonném předkupním právu. To se sice bude jistě vztahovat pouze k pozemku, na kterém se stavba nachází, nicméně je z našeho pohledu obhajitelné, pokud dojde k prodeji pozemků jako funkčního celku.

O tom, zda je vhodné uzavřít smlouvu o smlouvě budoucí o zřízení služebnosti inženýrské sítě, je složité vyslovit jednoznačné doporučení. Samozřejmě záleží na tom, zda je reálné, že v tomto místě bude kanalizace či vodovod vystavěn a že povede právě přes tyto pozemky. Pokud ano, pak samozřejmě uzavření takové smlouvy o smlouvě budoucí nic nebrání a lze uzavření takové smlouvy doporučit.

Obec neprodloužila nájemníkovi obecního bytu nájemní smlouvu. Ten se do stanoveného termínu nevystěhoval a byt dál užívá. Byla proto podána žaloba na vyklizení bytu. Žalobě však soud nevyhověl. Jaké má obec v tomto případě další možnosti, když fakticky nájemník nemá nájemní smlouvu a obec nemůže byt dále pronajmout dalším zájemcům?

V této situaci se nám jeví klíčové zodpovězení otázky, proč soud žalobě na vyklizení bytu nevyhověl, která tak určuje i možnosti dalšího postupu. Pokud šlo o aplikaci automatického prodloužení nájmu, pak je třeba posečkat s ukončením nájmu až do doby, kdy tento nájem uplyne (i bez prodloužení písemné smlouvy). Předpokládáme zároveň, že nájemce aktuálně obci hradí nájemné, pokud nikoliv, je to důvodem pro výpověď z nájmu, kdy následně může být opět (v případě nevyklizení bytu) podána žaloba na vyklizení bytu. To platí

samozřejmě za předpokladu, že bude splněn postup výpovědi podle zákona.

Je možné na pozemku, který je trvalým travním porostem (louka), založit ovocný sad, nebo je k tomu potřeba nějaké povolení?

Jak trvalý travní porost, tak ovocný sad jsou chráněny jako zemědělský půdní fond. Příslušný zákon stanovuje, že trvalý travní porost lze změnit na ornou půdu jen se souhlasem orgánu ochrany zemědělského půdního fondu. O změně trvalého travního porostu na ovocný sad však zákon výslovně nepojednává, domníváme se tedy, že souhlasu orgánu ochrany zemědělského půdního fondu či jiného povolení není zapotřebí. Dojde-li ke změně druhu pozemku v rámci katastru nemovitostí, mělo by postačovat pouze prohlášení vlastníka pozemku o tom, že změna druhu pozemku již byla v terénu uskutečněna.

Město nemá doposud na CSÚIS jmenovanou odpovědnou osobu za výkaznictví. Má registrovanou pouze náhradní odpovědnou osobu. Porušuje město tímto nějaký právní předpis? Jaká je odpovědnost odpovědné osoby a náhradní odpovědné osoby v rámci CSÚIS?

Nejsme si takové povinnosti, která by byla sankcionovatelná, vědomi. Zákon o účetnictví ve vztahu k CSÚIS zakládá pouze dvě skutkové podstaty přestupku účetní jednotky. Ta se může dopustit přestupku, pokud nezajistí podmínky pro předávání účetních záznamů do centrálního systému účetních informací státu způsobem stanoveným prováděcím právním předpisem, nebo nepředá účetní záznam do centrálního systému účetních informací státu způsobem stanoveným stejným předpisem. Máme za to, že dočasný stav, kdy účetní jednotka nemá jmenovanou zodpovědnou osobu, ale pouze náhradní odpovědnou osobu, není naplněním některých z těchto skutkových podstat. Odpovědnost zodpovědné osoby se ve vztahu k zaměstnavateli bude řídit stejnou právní úpravou jako ve vztahu k ostatním zaměstnancům, z hlediska přestupku může dojít pouze k naplnění některé ze skutkových podstat uvedených výše, přestupku by se však dopustila účetní jednotka a nikoliv zodpovědná osoba. Případná odpovědnost by pak byla dána ustanoveními o škodě vztahující se k této konkrétní osobě (pracovněprávní či civilněprávní). V každém případě za uvedené přestupky hrozí sankce maximálně do výše 5 000 Kč.

Jak dlouho před schválením prodeje pozemku je platné zveřejnění záměru?

Záměr musí být zveřejněn nejméně 15 dní před rozhodnutím o prodeji pozemku. Z hlediska maximální doby, která je obecně přijímána, pak platí, že od zveřejnění záměru mohou uplynout řádově měsíce, v krajním případě (výjimečně) i roky. Podstatné však je, aby vůle obce obsažená v záměru trvala a nebyla přerušena.

odpovědi zpracovala KVB advokátní kancelář

Připomínkujeme

V dubnu 2021 jsme připomínkovali především:

Návrh Dohody o partnerství v programovém období 2021–2027

Předkládá Ministerstvo pro místní rozvoj, na Svazu připomínkuje Pavlína Toporská

Svaz požaduje, aby OP Z+ implementoval nástroj ITI podobně jako ostatní OP a současně byly doplněny alokace pro ITI v jednotlivých OP. V návrhu je uvedeno pouze 8 % z ERDF, což ale není celková alokace pro ITI. Dále Svaz vymezil požadavky na doplnění textu o další aktivity a specifikace tak, aby to odpovídalo potřebám území.

Národní program reforem ČR 2021

Předkládá Ministerstvo pro místní rozvoj, na Svazu připomínkuje Pavlína Toporská

Svaz upozornil na nesoulad materiálů předložených do připomínkového řízení (Národní plán obnovy, Národní program reforem, Dohoda o partnerství). Svaz požaduje větší zapracování Strategického rámce ČR 2030 do NPR. Upozornil, že v textu NPR je zmiňován Fond fondů brownfields, který má podpořit investiční aktivitu v oblasti regenerace velkých ploch brownfieldů. Podpora brownfields ovšem zcela vypadla z Národního plánu obnovy, kde měla být realizována. Tuto komponentu Svaz považuje za zásadní a požaduje její navrácení.

Národní plán obnovy

Předkládá Ministerstvo pro místní rozvoj, na Svazu připomínkuje Pavlína Toporská

Svaz zejména upozornil, že materiál neobsahuje informace o podkladu Územní dimenze NPO zpracovaném Ministerstvem pro místní rozvoj – Odborem regionální politiky a nepracuje se s možností čerpat další prostředky ve formě půjčky (s výjimkou komponenty na vzdělávání) a zajištění těchto prostředků pro realizaci prorůstových a rozvojových opatření diskutovaných v rámci přípravy NPO. V předložené verzi NPO nejsou uvedené a jasné některé dílčí parametry, které jsou pro tento dokument důležité a potřebné.

Svaz v dokumentu postrádá jeden ze základních požadavků – a to vytváření přístupného prostředí a odstraňování stávajících bariér v oblasti zastavěného prostředí, virtuálního prostředí, v oblasti informačních a komunikačních technologií (IKT), zboží a služeb, včetně dopravy a infrastruktury.

Svaz vznesl řadu zásadních požadavků na doplnění komponent. Svaz navrhl rozšíření členů Pracovní skupiny pro monitorování NPO a Řídicího výboru Národního plánu obnovy o zástupce z řad územních a sociálních partnerů.

Dále jsme se zabývali následujícími právními normami:

U těchto návrhů právních předpisů nebyl zjištěn negativní dopad do činnosti měst a obcí.

- Návrh vyhlášky, kterou se mění vyhláška č. 409/2005 Sb., o hygienických požadavcích na výrobky přicházející do přímého styku s vodou a na úpravu vody
- Zpráva o fungování Národního elektronického nástroje pro zadávání veřejných zakázek (NEN) za rok 2020
- Zpráva o plnění Strategie elektronizace zadávání veřejných zakázek pro období let 2016 až 2020 za rok 2020
- Návrh nařízení vlády o provedení zákona o nakládání se zbraněmi v některých případech ovlivňujících vnitřní pořádek nebo bezpečnost České republiky
- Návrh nařízení vlády, kterým se mění nařízení vlády č. 74/2017 Sb., o stanovení některých podmínek pro poskytování podpory na dodávky ovoce, zeleniny, mléka a výrobků z nich do škol

Co nového ve Sbírce zákonů – duben 2021

● Vyhláška č. 140/2021 Sb., o energetickém auditu

Tato vyhláška zapracovává příslušný předpis Evropské unie a upravuje způsob stanovení počtu zaměstnanců, výše ročního obrátu a roční bilanční sumy rozvahy pro potřeby určení povinnosti zpracovat energetický audit. Dále stanoví obsah písemné zprávy o provedeném energetickém auditu a způsob jejího zpracování.

Vyhláška nabyla účinnosti dne 1. dubna 2021.

● Zákon č. 173/2021 Sb., kterým se mění zákon č. 438/2020 Sb., o úpravách poskytování ošetřovného v souvislosti s mimořádnými opatřeními při epidemii a o změně zákona č. 187/2006 Sb., o nemocenském pojištění

V souvislosti s dalším rozšířením onemocnění covid-19 na podzim 2020 způsobené novým koronavirem SARS-CoV-2 byla přijata mimořádná opatření při epidemii, mimo jiné se opět jednalo o zákaz výuky na základních, středních, vysokých i vyšších odborných školách.

S cílem zajištění péče o děti, na něž dopadají tato opatření, po dobu uzavření školních a dětských zařízení a s řešením související otázky finančního zabezpečení rodičů přijal Parlament ČR zákon č. 438/2020 Sb., o úpravách poskytování ošetřovného v souvislosti s mimořádnými opatřeními při epidemii a o změně zákona

č. 187/2006 Sb., o nemocenském pojištění. Vzhledem ke skutečnosti, že se jedná o celoplošné mimořádné opatření, u kterého se ukazuje, že velká část rodin s dětmi je závislá na této dávce nemocenského pojištění, dostává se řada rodin s dětmi do napjaté ekonomické situace, kdy z delšího časového hlediska již výše dávky nestačí pokrýt základní životní výdaje a potřeby těchto rodin, obzvláště jedná-li se o rodiny samoživitelů, jejichž úspory byly již vyčerpány s ohledem na dobu trvání uzavření škol. Navrhuje se proto od 1. března 2021 po dobu platnosti uvedeného mimořádného opatření při epidemii upravit výši ošetřovného na 80% denního vyměrovacího základu. Do tohoto zvýšení budou zahrnuty i případy ošetřování a péče z jiných důvodů než uzavření škol (podle § 39 odstavce 1 písm. a) zákona o nemocenském pojištění) s počátkem ošetřování od 1. března 2021 a později.

Zákon nabyl účinnosti 23. dubna 2021

- Zákon č. 155/2021 Sb., kterým se mění zákon č. 38/2021 Sb., kterým se mění zákon č. 99/1963 Sb., občanský soudní řád, zákon č. 120/2001 Sb., o soudních exekutorech a exekuční činnosti (exekuční řád), a zákon č. 119/2001 Sb., kterým se stanoví pravidla pro případy souběžně probíhajících výkonů rozhodnutí, a zákon č. 191/2020 Sb., o některých opatřeních

ke zmírnění dopadů epidemie koronaviru SARS CoV-2 na osoby účastníci se soudního řízení, poškozené, oběti trestných činů a právnické osoby a o změně insolvenčního zákona a občanského soudního řádu

V souvislosti s rozšířením další vlny onemocnění covid-19, které je způsobené novým koronavirem SARS-CoV-2, dochází od září 2020 v České republice k přijímání celé řady omezujících opatření, která mají přímé dopady na vybrané sektory ekonomiky.

V důsledku výše uvedených okolností se zásadně omezují některé podnikatelské činnosti. Podstatné dopady přijatých opatření se týkají například osob pracujících v pohostinství a hoteliérství, subjektů věnujících se podnikání v kultuře či ve sportu nebo provozovatelů dálkové dopravy. Zaměstnanci jsou propouštěni, živnostníci nemohou provozovat svoji činnost a uchází jim zisk. V důsledku zavření škol jsou rodiče nuceni pobývat doma se svými

děti, což i přes rychlá opatření vlády vede k výraznému propadu příjmů domácností. Jedná se přitom o další vlnu, kdy řada subjektů na trhu i fyzických osob stihla již všechny své úspory vyčerpat.

V minulém roce na tuto situaci reagoval zákon č. 191/2020 Sb. kromě jiného tak, že se po stanovenou dobu neměly provádět výkony rozhodnutí prodejem movitých věcí a povinný měl z postiženého účtu nárok na peněžní prostředky do výše 4násobku životního minima. Většina opatření však byla přijímána s tím, že po minulých vlnách se situace v ekonomice uklidní. Platnost výše uvedených opatření tak již skončila.

Navrhuje se přijmout dílčí změny zákona č. 191/2020 Sb. tak, aby bylo možné na tyto změny, v již zahájených exekučních řízeních zareagovat.

Zákon nabyt účinnosti 31. března 2021

Výběr z judikatury Nejvyššího správního soudu

Územní plánování: rozhodnutí o ochranném pásmu

Ochranné pásmo (§ 83 zákona č. 183/2006 Sb., o územním plánování a stavebním řádu) musí svým rozsahem odpovídat stavbě, ke které se má vztahovat. Nelze proto o něm rozhodnout, dokud taková stavba nebude vymezena natolik, aby bylo zřejmé, na jakém pozemku má být umístěna a jaké bude mít stavebně technické uspořádání (parametry) – tedy dokud nebudou o stavbě známy údaje typické pro rozhodnutí o umístění stavby.

(Podle rozsudku Krajského soudu v Hradci Králové ze dne 3. 12. 2019, čj. 30 A 98/2018-34)

Odpady:

ukládání odpadu a jeho využívání

I. Ukládání odpadu na skládku nelze považovat za využití odpadu dle § 4 odst. 1 písm. q) zákona č. 185/2001 Sb., o odpadech, ve znění účinném do 30. 9. 2015, jestliže hlavním účelem uložení daného odpadu na skládku je jeho odstranění ve smyslu § 4 odst. 1 písm. u) téhož zákona. Jen proto, že takový odpad má vhodné vlastnosti pro zajištění požadavků vyplývajících z § 3 odst. 5 vyhlášky č. 294/2005 Sb., o podmínkách ukládání odpadů na skládky a jejich využívání na povrchu terénu, a získává tak při svém umístění na skládku ještě dodatečnou funkci, nezískává rovněž status využitého odpadu.

II. Jestliže odpad přestal být po splnění podmínek stanovených v § 3 odst. 6 zákona č. 185/2001 Sb., o odpadech, pro určité použití odpadem, neznamená to současně, že přestává být odpadem, jestliže se vy-

užije pro jiné účely. Splnění podmínek upravených v uvedeném ustanovení je třeba ověřit pro každé z těchto využití zvlášť. *(Podle rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 7. 10. 2020, čj. 7 As 54/2019-88)*

Veřejné zakázky: předmět veřejné zakázky

Pořízení závodu a akcií spadá pod předmět veřejné zakázky na dodávky podle § 14 odst. 1 zákona č. 134/2016 Sb., o zadávání veřejných zakázek.

(Podle rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 29. 10. 2020, čj. 9 As 139/2020-125)

Právo na informace: určení nadřízeného orgánu povinného subjektu

Nelze-li určit nadřízený orgán povinného subjektu (zde: Kancelář prezidenta republiky) podle § 178 správního řádu ve věcech svobodného přístupu k informacím, stává se odvolacím orgánem počínaje 1. 1. 2020 Úřad pro ochranu osobních údajů (§ 20 odst. 5 zákona č. 106/1999 Sb., o svobodném přístupu k informacím, ve znění zákona č. 111/2019 Sb.). Pokud krajský soud přehledně tuto změnu působnosti, která nastala během řízení o žalobě proti rozhodnutí původního odvolacího orgánu, a nadále jedná s původním žalovaným, poruší § 69 s. ř. s. a zatíží řízení vadou, která může mít za následek nezákonné rozhodnutí ve věci samé [§ 103 odst. 1 písm. d) s. ř. s.].

(Podle rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 30. 10. 2020, čj. 4 As 155/2020-42)

Vodovody a kanalizace: úprava vztahů mezi vlastníky kanalizace

I. Není-li předložena dohoda mezi vlastníky souvisejících kanalizací podle § 8 odst. 3 zákona č. 274/2001 Sb., o vodovodech a kanalizacích pro veřejnou potřebu, nelze povolit provozování kanalizace.

II. Odmítne-li vlastník související kanalizace

uzavřít dohodu, dopouští se správního deliktu. Krom toho se žadatel o povolení může domáhat uzavření dohody cestou občanskoprávního sporu.

III. Prodlení spojené s vedením soudního sporu a mající negativní vliv na odvádění odpadních vod lze řešit uložením povinnosti veřejné služby.

(Podle rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 3. 11. 2020, čj. 2 As 192/2019-55)

Právo na informace: řízení o odvolání; osoba zúčastněná na řízení

Pokud Úřad pro ochranu osobních údajů rozhodl o odvolání či stížnosti proti rozhodnutí právnické či fyzické osoby ve věcech svobodného přístupu k informacím (§ 20 odst. 5 zákona č. 106/1999 Sb., o svobodném přístupu k informacím, ve znění zákona č. 111/2019 Sb.) má právo v řízení o žalobě proti rozhodnutí úřadu taková právnická nebo fyzická osoba vystupovat jako osoba zúčastněná na řízení (§ 34 s. ř. s.), nebude-li sama přímo žalobkyní.

(Podle rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 19. 11. 2020, čj. 10 As 244/2020-40)

Ochrana osobních údajů: informace o vyřízení žádosti; rozhodnutí; opravné prostředky

Písemná informace o vyřízení žádosti o přístup k osobním údajům poskytnutá orgánem veřejné moci podle § 30 odst. 4 zákona č. 110/2019 Sb., o zpracování osobních údajů, je rozhodnutím ve smyslu § 65 odst. 1 s. ř. s. a stížnost či podnět k Úřadu pro ochranu osobních údajů směřující proti tomuto rozhodnutí nejsou řádnými opravnými prostředky podle § 5 ve spojení s § 68 písm. a) s. ř. s.

(Podle rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 18. 11. 2020, čj. 4 Asz 246/2020-27)

Zdroj: Sbirka rozhodnutí Nejvyššího správního soudu

V cyklu představování pracovních skupin, které v rámci Svazu fungují, pokračujeme v tomto čísle Pracovní skupinou pro udržitelný rozvoj. Jedná se o nově vzniklou pracovní skupinu, která bude fungovat v rámci Regionální komise a jejíž vytvoření bylo schváleno na dubnovém zasedání Předsednictva Svazu.

PRACOVNÍ SKUPINA PRO UDRŽITELNÝ ROZVOJ

Jak sám název napovídá, pracovní skupina se bude věnovat oblasti udržitelného rozvoje, která v současné době nabývá na významu a je v zájmu samospráv v ČR věnovat se jí systematicky a dlouhodobě. Jedná se rovněž o jednu z navržených prioritních oblastí, na něž by se Svaz měl v následujících letech zaměřit. Například v nadcházejícím programovém období budou podporovány zejména takové aktivity, které jsou v souladu s principy udržitelného rozvoje. Nejen z tohoto důvodu je velmi důležité podpořit města a obce v zohlednění aspektů udržitelnosti v jejich fungování a rozvoji.

Předseda:

Předsedou PS pro udržitelný rozvoj je **Ing. Vít Zeman**, náměstek primátorky města Jihlavy. V letech 1996–2006 pracoval jako vedoucí Útvaru hlavního architekta města Jihlavy. Mezi hlavní cíle jeho činnosti patřila tvorba digitální technické mapy a digitalizace územního plánování včetně zavedení GIS technologií do plánování města. To vše s cílem zvyšování efektivity řízení města ve prospěch zvyšování kvality života obyvatel Jihlavy. Od roku 2006 pracoval jako manažer developerských projektů jak pro soukromé developery, tak města a obce. Hlavním bodem zájmu byla efektivita řízení směřující k udržitelnému rozvoji měst a obcí. V rámci mentoringu se věnoval i udržitelnému rozvoji firem a oblasti Zdravé firmy.

Jako jednatel společnosti Futuraplaning a Futurainvest a následně spolupráce s TAM architekti se zaměřil na urbánní ekonomiku a udržitelný rozvoj. Posledních pět let pak pracoval jako externí poradce měst pro udržitelné plánování. Jedním s úspěchů, které přinesl na pole plánování měst, byla konference HUKOT, která znamenala nový pohled na plánování měst, zejména návrat filozofie a sociální antropologie do procesu plánování města. Veškeré poznatky nyní konfrontuje s realitou politika jako náměstek primátorky města Jihlavy. Okamžitě po svém jmenování zřídil Útvar městského architekta a pozici ekologa města s agendou

adaptační strategie města. Zároveň pro Jihlavu jako první statutární město připravil a prosadil Zásady pro spolupráci s investory, jako jednu z prvních podmínek pro udržitelný rozvoj, a aplikaci adaptační strategie. Zahájil implementaci podmínek Města přátelského dětem pro plánování města. Nyní pracuje na změnách v hospodaření na zemědělských plochách, a to ve prospěch udržitelné krajiny. Vít Zeman v současné době zároveň působí v rámci Svazu jako člen Regionální komise a Komise životního prostředí a energetiky.

Garant:

Garantem pracovní skupiny je **Ing. Barbora Láničková**, která pracuje na Svazu od roku 2008. V počátcích svého působení se zaměřila mimo jiné na podporu integrovaných řešení rozvoje měst a koordinovala činnost Regionální komise. V pozdější době se věnovala oblasti mezinárodních aktivit a také organizačnímu zajišťování akcí a přípravě zahraničních cest. Tématu udržitelného rozvoje se věnuje od konce roku 2020 a prostřednictvím pracovní skupiny se chce podílet na řešení souvisejících potřeb samospráv a podpořit začleňování aspektů udržitelnosti do rozvoje měst a obcí. Studovala filologii (angličtinu a ruštinu) na Západočeské univerzitě v Plzni a poté si rozšířila obzory studiem oboru regionální rozvoj a veřejná správa na České zemědělské univerzitě v Praze.

Členové pracovní skupiny

Pracovní skupiny jsou dle Stanov Svazu poradním a iniciativním orgánem, jejichž složení není natolik striktní co do členů s hlasovacím právem oproti komisím.

Ing. Vít Zeman
náměstek primátorky města Jihlavy
Ing. Zdeněk Bogoč
vedoucí Odboru strategie a řízení, město Olomouc
Mgr. Bc. Silvia Doušová
místostarostka města Kutná Hora
Ing. Jana Havelková
členka zastupitelstva města Kostelec nad Černými lesy

Mgr. Marta Husičková
starostka městyse Náměšť na Hané
RNDr. Mgr. František John, Ph.D.
starosta města Zábřeh
Karel Knesl
starosta obce Heršpice
MVDr. Marie Peřínková
vedoucí Odboru životního prostředí, město Prachatice
Mgr. Dušan Struna
vedoucí Oddělení strategického rozvoje, město Olomouc
Mgr. Jaroslav Suchý
člen Rady města Brna pro oblast školství a sportu
Jiří Vancl
externí specialista, Svazek měst a obcí Krkonoše
Bc. Richard Vereš
starosta městského obvodu Slezská Ostrava
Ing. Kateřina Vosičková
referent-energetik, město Prostějov

K činnostem pracovní skupiny

Pracovní skupina poskytne prostor pro sdílení příkladů dobré praxe a zkušeností, bude se podílet na připomínkování dokumentů, informovat o tématu v rámci struktur Svazu a reagovat na související potřeby obcí a posouvat je dále k řešení. Umožní rovněž více do hloubky prodiskutovat témata, která samosprávy považují za důležitá.

Z úvodních jednání pracovní skupiny vyplynula potřeba věnovat se oblastem jako hospodaření s vodou, územní plánování, komunikace samospráv s developery a investory, udržitelná péče o krajinu a další. Jednotlivá témata budou diskutována nejprve z hlediska širšího kontextu a dále budou směřovat ke konkrétním příkladům, aktivitám a potřebám obcí a měst. Dlouhodobým cílem činnosti pracovní skupiny je podpořit myšlenku udržitelnosti jakožto přirozené součásti každodenního života (nejen) samospráv.

Máte-li návrh na konkrétní téma související s udržitelným rozvojem, kterým by se dle vašeho názoru měla tato pracovní skupina zabývat, můžete se obrátit na garanta pracovní skupiny na e-mail lanickova@smocr.cz. Pracovní skupina je rovněž otevřena dalším zájemcům, kteří by se chtěli do její činnosti aktivně zapojit.

Pracovní skupina pro kohezní politiku, 8. dubna 2021

Pracovní skupina pro kohezní politiku Svazu jednala z důvodu platných koronavirových opatření v on-line podobě. Projednávala body související primárně s Národním plánem obnovy, což je téma, které v posledních měsících rezonuje českou odbornou populací, ale také médií. V průběhu jednání bylo vytvořeno usnesení, které bylo následně komunikováno s Předsednictvem Svazu. Je v něm opětovně zopakována potřeba alokovat finance v rámci Národního plánu obnovy také pro potřeby samospráv s akcentem na dlouhodobě podporované oblasti – revitalizaci brownfields a podporu bezpečné a udržitelné mobility ve městech a obcích ČR.

Členové pracovní skupiny byli dále seznámeni s aktuálním stavem přípravy nového programového období, a to jak na české straně, tak i evropské, a diskutovali převážně o potřebě co možná nejdříve vidět návrh materiálu využití územní dimenze v operačních programech. Následně diskutovali nad tématem nastavení podoby národních dotačních titulů v České republice a byli informováni o vzniku nových pracovních skupin v rámci Regionální komise.

Kontrolní výbor, 13. dubna 2021, Praha

Zasedání Kontrolního výboru probíhalo on-line formou, předseda a jeden člen se ale dostavili do svazové kanceláře. Tradičně se nejprve projednávaly připravené podkladové materiály na jednání Předsednictva. Delší diskuse proběhla k projednání zprávy o hospodaření Svazu za rok 2020. Připravené podklady okomentovaly výkonná ředitelka Svazu a ředitelka Ekonomické sekce. Konstatovaly, že Kancelář Svazu v rámci hospodaření aplikovala úspěšná opatření a zároveň se podařilo velmi úspěšně zajistit příjmy na akce pořádané Svazem. Nebyly čerpány rezervy ani nebyly využity rozpočtované nepřímé náklady na projektech nad rámec poskytnutých dotací. Řešení nového informačního systému Svazu se podařilo realizovat s využitím stávajícího technického vybavení Kanceláře, tudíž byly rozpočtové položky na jeho vytvoření čerpány v minimální výši. Faktury za členské příspěvky pro rok 2021 byly zaslány elektronikou, čímž se ušetřilo za poštovné. Dále se hovořilo o možnosti zhodnocení finančních prostředků, které má Svaz v rezervním fondu – pořízení vlastní nemovitosti za účelem pronájmu, spořicí účty, případně investice do svazové společnosti IURMO. Nicméně je třeba počítat i s variantou, že může kolísat výše členské základny a peníze budou třeba na vlastní činnost Svazu.

Další informace se týkaly svazových projektů, o jejichž realizaci pravidelně informujeme na našich stránkách, a také o prodloužení nájmu v Kongresovém centru. V současné době probíhají jednání

vedení Kanceláře Svazu s vedením KCP. Předběžně jsou stanoveny obdobné podmínky užívání jako doposud, diskutuje se o budgetu, který KCP poskytovalo na parkování. Nechyběla aktuální legislativa (*krátké shrnutí najdete na str. 12*).

Posledním bodem jednání byl návrh na zřízení Pracovní skupiny pro udržitelný rozvoj, s čímž se členové Výboru neztotožnili a její zřízení nedoporučili.

Komise pro informatiku, 15. dubna 2021

Zasedání bylo opět zčásti věnováno Informační koncepci malých obcí, která je členy komise intenzivně připravována. Je nastavována ve směru odstupňování potřeb dle velikosti obce s cílem co nejlépe pomoci v praktickém využití. Dalším tématem, jež bylo na zasedání řešeno, byly formuláře Odboru hlavního architekta (OHA) a jejich využití. Hostem na zasedání byl Tomáš Šedivec z OHA MV ČR, jenž si připravil krátkou, avšak výstižnou prezentaci na toto téma a vysvětlil jednotlivé typy formulářů A, B a C a detailněji se věnoval rozboru formuláře typu A jako nejčastěji užívaného. Komise rovněž řešila nastavení úzké spolupráce s Asociací krajů a jejich komisí věnující se problematice informatiky. Po vyčerpání hlavního programu byla vedena diskuse na téma matrik a bezpečnostních rizik, na téma mobilního připojení při vyřizování například občanských průkazů a k hybridní poště a legislativním změnám od 31. 12. 2023, na něž je nezbytné se připravit.

Předsednictvo Svazu, 16. dubna 2021

Předseda a další tři členové Předsednictva byli přítomni ve svazové kanceláři, čtyři se připojili vzdáleně. Po kontrole úkolů byli členové seznámeni se stavem členské základny, k tomuto datu Svaz sdružoval 2 764 měst a obcí s počtem obyvatel zhruba 8 556 400.

Stejně tak jako na Kontrolním výboru byla pozornost věnována zprávě o hospodaření Svazu k 31. 12. 2020 – viz *informace z jednání KV*. Ředitelka Ekonomické sekce konstatovala, že oproti rozpočtu Svaz hospodařil s přebytkem ve výši 4 526 640,98 Kč. V něm je však zároveň zahrnuta ztráta projektu Centra společných služeb obcí, která je kryta vytvořenými přebytky projektu minulých let. Diskutována byla samozřejmě také možnost, jak využít rezervní fond Svazu. Předseda konstatoval, že disponibilní zůstatek by měl zůstat na účtu, a to vzhledem k možným nečekaným výdajům či zajištění nižších příjmů.

Předsednictvo doporučilo Radě zprávu o hospodaření Svazu schválit.

Výsledky hospodaření Svazu za rok 2020

Celková výše příjmů v roce 2020	101 381 005,43 Kč
Celková výše výdajů v roce 2020	96 854 364,45 Kč
Přebytek hospodaření za rok 2020 činil 4 526 640,98 Kč (složený z přebytku hospodaření Svazu ve výši 7 495 408,40 Kč a čerpání průběžných přebytků příjmů projektu CSS z minulých let ve výši 2 968 767,42 Kč). Byl navýšen rezervní fond.	

Předsednictvo Svazu bylo seznámeno s další realizací svazových projektů, do kterých by se měli zapojovat členové Rady, a to především do projektu ESO – *podrobné informace o možnostech vzdělávání zveřejňujeme na stránkách našeho zpravodaje a pochopitelně na našem webu*. Mnoho zastupitelů a úředníků má splněno jen část z povinné 40hodinové povinnosti absolvování kurzu. V současné době

se jedná o možném prodloužení projektu. Další informace se týkaly projektu CSS (viz str. 18, 19) a Smart Česko, který žel zpomaluje epidemická situace.

Podkladové materiály pro jednání byly připraveny také k přípravě nového programového období 2021–2027 (novinky rovněž průběžně zveřejňujeme) a k aktuální legislativě (shrnutí viz str. 12). Další informace byly podány z jednání komisí a pracovních skupin. Na rozdíl od Kontrolního výboru schválili členové Předsednictva vznik Pracovní skupiny pro udržitelný rozvoj, a to z důvodu větší specifikace činnosti Regionální komise. Souhlas byl vyjádřen také k podpisu memoranda o spolupráci s Asociací podnikatelů v geomatice.

V rámci různého byly především projednány body k jednání s vládou ČR, které by se mělo uskutečnit koncem května. Zaznělo i několik podnětů k další činnosti Svazu a členové si vyměnili své zkušenosti s testováním dětí ve školách (mnoho testů nekompletních).

Pracovní skupina pro udržitelný rozvoj, 21. dubna 2021

Pracovní skupina pro udržitelný rozvoj je na počátku své činnosti, protože se jedná o nově vzniklou pracovní skupinu, která v rámci Svazu začíná fungovat. Hlavními tématy jednání 21. dubna bylo územní plánování a udržitelná péče o krajinu.

Členové pracovní skupiny v diskusi zdůraznili současnou problematickou situaci, kdy řada měst a obcí kvůli rozhodnutím z dřívější doby bude v blízké budoucnosti řešit náklady související s místy až živelnou výstavbou jak obytných, tak průmyslových zón. Náklady na provoz a údržbu těchto lokalit následně většinou nese samospráva, nikoliv investor. Zdůraznili proto nutnost dobře s investory či developery komunikovat, držet plánovanou výstavbu v rozumné míře a budovat partnerský vztah města s investorem. PS doporučila, aby Svaz věnoval této otázce pozornost, a téma bude dále rozvíjet i na následujícím jednání pracovní skupiny. Součástí územního plánu by měla být územní studie krajiny a celý proces územního plánování by měl probíhat ve spolupráci s odborníky na krajinotvorbu a životní prostředí. V diskusi členové pracovní skupiny dále zmiňovali např. obtížnou komunikaci s vlastníky či nájemci zemědělské půdy, snahu o lepší zadržování vody v okolní krajině či snížení prašnosti. Doporučovali začít s úpravami na vlastních pozemcích obcí, vysázet stromy, vybudovat travnaté či medonosné pásy apod.

Členové PS byli dále seznámeni s aktuální situací týkající se mezinárodní iniciativy Pakt starostů a primátorů (Covenant of Mayors), zaměřené na zapojení samospráv do procesů ke zmírnění dopadů změn klimatu a opatření v energetice. Tato iniciativa vstupuje do nového období a samosprávám i jejich asociacím nabízí možnost zapojit se.

soutěž

Zákonem roku se stala bankovní identita

Dvanáctý ročník ankety Zákon roku s velkým náskokem vyhrálo téma „Univerzální způsob identifikace v on-line prostředí“, konkrétně zákon o bankovní identitě. Poslanecký návrh přináší možnost využití elektronické bankovní identifikace jako oficiální, státem uznané identifikace občanů. Zákon o bankovní identitě číslo 49/2020 Sb.

nabyl účinnosti 1. ledna 2021. Jeho přijetí umožnilo rozšířit služby bank o elektronické ověřování totožnosti, podepisování a další elektronické služby vytvářející důvěru. S příchodem bankovní identity nastala revoluční změna v ověřování identity na dálku.

V anketě Zákon roku můžete hlasovat již od roku 2010. V nominační radě opět zasedl i zástupce Svazu měst a obcí. Z pěti nominací letos vybíraly stovky podnikatelů nejlepší právní předpis, soubor zákonů nebo legislativní počín, který má pozitivní dopad na podnikání v Česku.

Na stupních vítězů se dále umístila novela zákona o technických požadavcích na výrobky, konkrétně bezplatný přístup k technickým normám. Díky této změně zákona získala veřejnost bezplatný přístup k závazným technickým normám. Třetí místo v anketě obsadil zákon umožňující zpětné uplatnění daňové ztráty, který podnikatelům dává možnost získat potřebné finanční prostředky vrácením daně zaplacené v minulosti, pokud před nástupem pandemie dosahovali zisku, a nyní jsou ve ztrátě.

Zdroj: TZ Zákon roku 2021 (www.zakonroku.cz)

Umístění	Téma	Výsledek
1.	Univerzální způsob identifikace v on-line prostředí (zákon o bankovní identitě)	72,9 %
2.	Bezplatný přístup k technickým normám (novela zákona o technických požadavcích na výrobky)	9,3 %
3.	Možnost zpětného uplatnění daňové ztráty (loss carryback) (zákon, kterým se mění některé daňové zákony v souvislosti s výskytem koronaviru)	6,9 %
4.	Flexibilnější pracovněprávní vztahy (novela zákoníku práce)	5,5 %
5.	Předvídatelná pravidla hospodaření s vodou v době sucha (novela vodního zákona)	5,4 %

Anketu Zákon roku organizuje poradenská společnost Deloitte a její advokátní kancelář Deloitte Legal od roku 2010.

Jste
#silnějši,
než si myslíte

Chytrá řešení pro firmy, města a obce

ČEZ ESCO poskytuje komplexní a inovativní energetická řešení.

Našim zákazníkům umíme poskytnout ucelené portfolio produktů a služeb od energetického poradenství a managementu, výstavby a provozování energetických zařízení, až k jejich servisu a údržbě.

Dále nabízíme instalaci firemního a veřejného osvětlení a zajištění energetických úspor se zárukou (EPC). V rámci elektromobility poskytujeme služby od dodávky elektromobilů po správu a výstavbu dobíjecích stanic.

www.cezesco.cz

ČEZ ESCO

ENERGY
SERVICE
COMPANY